

आभियान

साप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

Devendrachudal@gmail.com

वर्ष : ८१ / अंक : १७ / २०८० जनैप्रौद्योगिक २२ गते शुक्रबार / नेपाल सम्वत् १९४४ / Dec. 8, 2023 / मूल्य रु. १०/-

चीनीमा जनतालाई ठढै सरकार

काठमाडौं। बजारमा चीनीको हाहाकार भएको थाहा पाउँदै गर्दा समेत सत्ता गठबन्धनको दाहाल सरकार जनतालाई ठगी गरिरहेको छ। काग्रेसका नेता रमेश रिजाल उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्री रहेका छन् भने अर्थमन्त्री समेत काग्रेसकै नेता प्रकाशशरण महत रहेका छन्। यी दुवै नेता सभापति शेरबहादुर देउवा गुटका हुन्। दर्ती, तिहार, छठ पर्वका बेला नेपालमा चीनीको खपत अरुबेला भन्दा बढी हुने गरेको छ। तर, सरकारले त्यही बेला केही भ्रष्ट, व्यापारी र केही भ्रष्ट उद्योगपति र चीनीमिल मालिकहरूको इसारामा चीनीको मूल्य ९५ रुपैयाबाट बढाएर १ सय ९५ रुपैयां तोकिदियो।

सरकारले जीटुजी अधित सरकार दु सरकार भारतबाट चीनी आयात गर्ने भन्दै साल्ट टेडिङ्क कपरिशनले गत श्रावणमे ५० प्रतिशत छुट्टा चीनी आयात गर्न उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयमा पत्र पठाएको भएपनि त्यसलाई बेलामा कुनै निर्णय नै नगरी आएको छ।

नैतिकताको आधारमा राजिनामा देउ

काठमाडौं। प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले आफूले गरेको कामहरू प्रति नै आफै असनुष्टु रहेको उद्घोष गरेर फेरी जनतालाई ढाँचिरहेका छन्। २०७९ पौष १० गते प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त हुनासाथ प्रधानमन्त्री दाहालले जनतासामूह गरेका प्रतिवद्धताहरू कुनैपनि पूरा हुन सकेका छैनन्। प्रधानमन्त्री दाहालले सरकारका मन्त्री र सचिवहरूलाई दिएका कुनैपनि निर्देशनहरू पालना भएको अवस्था देखिँदैन। उनी आफैले अब धेरै काम गर्ने र कम बोल्ने अनि सार्वजनिक कार्यक्रमा नजाने उद्घोष गरेका थिए।

केही समय अधि उनी आवश्यकीय सार्वजनिक निर्णय देउ बाँकी र पेजमा

व्यवस्थामाथि नै प्रश्न चिन्ह खडा

काठमाडौं। २०४६ सालको राजिनीतिक परिवर्तनपछि मुलुकले विकासको फड्को माने आश्वासन राजिनीतिक दलका नेताहरूले जनतालाई दिएका थिए। तर त्यसो हुन सकेन। राजिनीतिक परिवर्तनपछि मुलुकमा राजनीतिक उद्योग धन्दा, कलकारखाना कौडीको मूल्यमा निजीकरणको नाममा बेचिए। मुलुकमा रोजगारी बढाउनुपर्नेमा भएका उद्योगधन्दा र कलकारखाना बेचिएपछि बेरोगारीको संब्ल्यु द्वारा त्यसले गर्दा युवा युवती बैदेशिक रोजगारमा जान बाय भए। २०४६ सालको राजिनीतिक परिवर्तनपछि भ्रष्टाचारमा समेत व्यापक बृद्धि भयो।

२०४६ साल अधि हवाई चप्पलसम्म

लगाउन नसक्ने व्यक्तिहरू काठमाडौंमा महल ठड्याउन थाले, प्राडो, पजेरोको संस्कृतिको विकास भयो। तर जनताको जीवनस्तरमा कुनै सुधार आउन सकेन। त्यही कारणले गर्दा त्यसको फाइदा माओवादी केन्द्रले उठाउन भन्दै शेरबहादुर देउवा प्रधानमन्त्री रहेका बेला २०४२ सालमा माओवादीका नेता डा. बाबुराम भट्टाराईले प्रधानमन्त्री देउवालाई ४० बुँदे माग प्रस्तुत गर्दै एक महिनामित्रमा आफ्ना माग पूरा नभए सशर्त आन्दोलनमा जाने धोषणा गरे।

देउवा सरकारले माग पूरा गरेन माओवादी आन्दोलनमा गयो त्वां आन्दोलनमा १७ हजार निर्दोष जनताको हत्या गरियो। माओवादीको

निर्णय देउवालाई नेतृत्व दिनुपर्ने बताएपछि देउवा

»» बाँकी र पेजमा

त्यवस्था परिवर्तन गर्न संविधानले दिएको छ : प्रधानमन्त्री

काठमाडौं। कोष-२८ समेलनबाट स्वदेश फरिएपछि प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले गत सोमवार १८ गते केही निश्चित पत्रकारहरूलाई बोलाएर आफ्नो फण्डै एक वर्ष कार्यकालमा धेरै सुधारको काम गरेको बताएका छन्। प्रधानमन्त्री दाहालको एक वर्ष कार्यकालमा दाहाल सरकारले जनताले सम्झिनेगरी कुनै काम गर्न नसकेको आरोप जनताले लगाउँदै आएका छन्।

मुलुकमा महंगीले आकाश छोएको छ महंगी बढाउने कार्यमा सरकार नै सल्लन भएको छ। चीनीको मूल्य बढाउने कार्य सरकारले नै गरेको छ। बजारमा ९५ रुपैयामा पाइने चीनी आयात गर्न सरकार असफल सावित भएकाले गर्दा अहिले चीनीको हाहाकार

भएको छ। बजारमा चीनी पाइहालेपनि १ सय ५० रुपैयां पुगेको छ। यसरी सरकारकै कारण जनताको महंगो मूल्यमा चीनी खरिद गर्नुपर्ने बाध्यता रहेको छ।

दाहाल सरकारले जनतालाई संविधानले दिएको अधिकार समेत प्रयोग गर्न दिएको छैन। गत मंसिर ७ गतेबाट मेडिकल व्यवसायी दुर्गा प्रसाईको नेतृत्वमा भएको धर्म संस्कृति र नागरिक बचाउँ आन्दोलनमा उत्रिएका जनतालाई सत्ताको चरम दुरुपयोग गर्दै लाठी प्रहार गर्न प्रहरीको नियन्त्रणमा लिन्नु र सभा सम्मेलन गर्न नदिनुले संविधानको रक्षा हुन सक्दैन।

प्रधानमन्त्री दाहालले नै संविधानले व्यवस्था

»» बाँकी र पेजमा

एनसेल शेयर प्रकरण कमिशनकै चक्रकर

काठमाडौं। दुरसञ्चार सेवा प्रदायक कम्पनी एनसेलको ८० प्रतिशत शेयर विक्रि मुलुकबाहिर भएपश्चात संसदको सार्वजनिक लेखा समितिको आँखा खुलेको छ। उक्त कम्पनीको शेयर पहिलापनि मुलुक बाहिरै विक्रि भएको थिए। त्यसरी मुलुक बाहिर शेयर विक्रि हुँदा नेपाल सरकारले तुले मात्रामा राजस्व तुमाएको र सो गुमेको राजस्व उठाउन सरकारले खासै चासो देखाएको थिएन।

दुरसञ्चार सेवा प्रदायक कम्पनी बैदेशिक लगानीका सन्दर्भमा प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने नेपालमा रहेका सरकारी कार्यालयलाई कुनै जानकारी नै नदिई शेयर विक्रि भएपछि संसदको समितिले चासो राखेको हो। समितिले आन्तरिक राजस्व विभाग, कम्पनी रजिस्ट्रार कार्यालय नेपाल दुरसञ्चार प्राधिकरणलाई पत्र लेखेर समितिले शेयर खालीपनि विक्रिगरी राजस्व लगायतका विवरण यथाशिप्र बाँकी र पेजमा

हालीलाई www.abhiyanweekly.com.np मा पनि पढ्न शकिन्छ।

सरकारले बनाएको छानविन समितिले निर्णय दिन सक्दैन

काठमाडौं। मुलुकमा पछिलो समयमा तुले तुले भ्रष्टाचार र घोटलाका काण्डहरू सार्वजनिक हुँदै आएका छन्। यसरी तुले तुले भ्रष्टाचार र घोटलाका काण्डहरूमा राजनीतिक दलका नेता, सरकारी उच्च पदमा बसेका व्यक्तिहरू नै सल्लन रहेको ललिता निवास जग्गा काण्ड, नवकाली भुटानी शरणर्थी काण्ड र सुन काण्डले नै प्रष्ट परिसेको छ। पछिलो समयमा एनसेलको शेयर विक्रिगरी र अर्बाले आजियाटाले आफ्नो शेयर विक्रि गर्दा अर्बाला मात्र विक्रि गरेको सूचना सार्वजनिक गरेपछि त्यस विषयमा चर्चा परिचर्चा सुरु भएको छ। एनसेलमा २० प्रतिशत शेयर सतिशलाल आचार्यकी श्रीमतीको रहेकोमा त्यो २० प्रशित शेयर बाहेक मलेसिया सरकारको लगानी रहेको शेयर सतिशलाल आचार्यले खरिद गरेका छन्। सतिशलाल आचार्य बेलायतमा बसेबास गर्ने नेपाली नागरिक भएपनि उनले बेलायतको नागरिकता लिएका छन्।

खर्ची सम्पति भएको एनसेल आजियाटाले आफ्नो शेयर विक्रिगरी र अर्बाला मात्र विक्रि गरेको सूचना सार्वजनिक गरेपछि त्यस विषयमा चर्चा परिचर्चा सुरु भएको छ। एनसेलको स्मार्ट टेलिकम आचार्यकी श्रीमती भ्रष्टाचारको नाम रहेको सतिशलाल आचार्यले ८० प्रतिशत शेयर लिने सम्भौत गरेका छन्। सिंगे एनसेल एक परिवारको हातमा परेपछि यसको अर्थिक चोत ढाक्छोप गर्न र मूल्य कम देखाउने खेल यस प्रकरणमा देखिएको छ। यस प्रकरणले गर्दा २०८६ मा नेपाल सरकारको नाममा एनसेल आउने बाटो समेत बन्द गर्न कम्पनी अहिले देखि नै एकलौटी गरिएको छ।

Ncell

एनसेलको लाइसेन्सको म्याद २०२९ मा समाप्त हुने र म्याद समाप्त भएपछि एनसेलको सम्पूर्ण सम्पति नेपाल सरकारको हुने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा गर्नुले शका गर्नुपर्ने अवस्था देखिन्छ।

सभापति देउवालाई नेतृत्व छाडून दबाब

आक्रोशित हुँदै आफू थेरै बोल्ने तर काम गर्न व्यक्ति भएको भन्दै सासद भण्डारीलाई तपाईं चर्को बोल्नु हुँच काम गर्न सक्नु भएको छैन अब काम गरेर देखाउनुहोस भन्ने उत्तर दिएका थिए।

सत्ताको प्रमुख घटक नेपाली कांग्रेस अहिले आफैमित्र विवादको धेरामा परेको छ। पुष्पकमल दाहाल नेतृत्वको सरकारमा १८ वटा मन्त्रालय लिएर सत्तामा बसेको कांग्रेसले अहिले जनताका समस्याहरू समाधान गर्नेतर ध्यान दिनुको सद्वा सत्तालाई कमाई खाने भाँडामात्र बनाएको र भ्रष्टाचारमा संलग्न भएका आफ्ना नेता तथा कार्यकार्ताहरूलाई जोगाउन मात्र सक्रिय रहेको छ। सत्तामा रहेका दलहस्तका नेताहरूले विपक्षी दललाई सतोसराप गर्न तर उनीहरूले

»» बाँकी र पेजमा

अयोध्यामा सूर्यस्त

सूर्य चौधरी

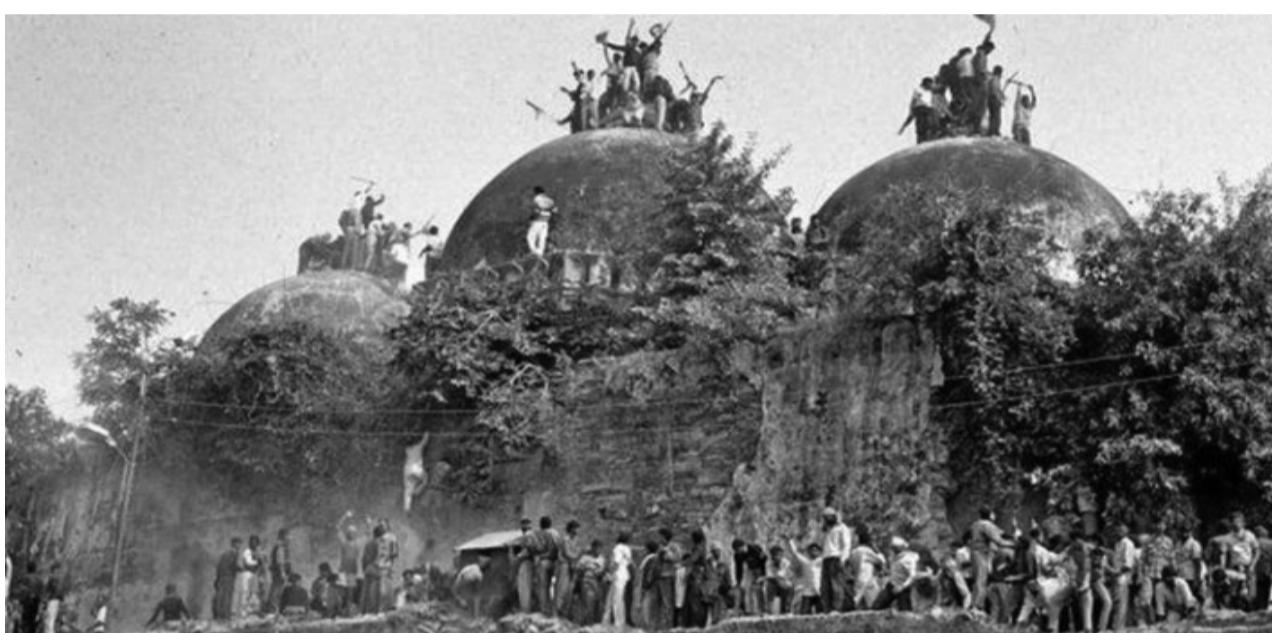
आजको दिन ३१ वर्षांधि उत्तर प्रदेशको अयोध्यामा रहेको १६ औं शताब्दीको बाबरी मस्जिदलाई हिन्दू राष्ट्रवादी भीडले निर्ममतापूर्वक भत्काएर भारतको इतिहासमा एउटा दुखद अध्यायको रूपमा चिनाएको थियो । पहिले मुगल सम्राट बाबरको शासनकालमा बनेको मस्जिदको विनाशले व्यापक धार्मिक दंगा सुरु गयो, जसले २ हजारभन्दा बढीको ज्यान लिएको थियो, जसले यसलाई १९४७ मा भारतको स्वतन्त्रता पछिको सबैभन्दा खराब साम्प्रदायिक हिस्सा बनायो । हिन्दू सर्वोच्चतावादी समूहहरू, विशेष गरी राष्ट्रिय स्वयंसेवक संघ र हिन्दू परिषदले मस्जिदको जग्गामा राम मन्दिर निर्माणका लागि दबाब दिने अवसरको फाइदा उठाएको छ । यो कदमले धार्मिक गल्ती रेखाहरूलाई अफ गहिरो बनायो, जसले भारतको सामाजिक संरचनामा स्थायी दरार सिर्जना गयो । भारतीय जनता पार्टीको जराहरू १९७७ मा जनता पार्टीको गठनमा फेला पर्छन्, एक राजनीतिक एकीकरण जसमा जनता दल र भारतीय लोक दल समावेश थिए । यस राजनीतिक परिदृश्य भित्र, जनता पार्टीले १९८० मा भारतीय जनता पार्टीको जन्मको लागि जग प्रदान गयो । तथापि, यो लालकृष्ण आडवाणीको नेतृत्व र बाबरी मस्जिदको ध्वनिको वरपरका विवादास्पद घटनाहरू सम्म भएन जुन भाजपाले कब्जामा लिएको थियो ।

बीजेपीको अग्रणीयी जनता संघको प्रारम्भिक दिनहरू महत्वपूर्ण चुनावी आकर्षण हासिल गर्न संघर्षले चिह्नित थिए । राजनीतिक परिदृश्य गतिशील थियो, पार्टीले चुनौतिहरू र रूपात्तरणहरू नेभिगेट गर्दै । यही परिप्रेक्ष्यमा सन्

१९७७ मा जनता संघले धेरै दलहरूसँग मिलेर जनता पार्टी बनाएको थियो । अन्तरिक विभाजनले जनता पार्टीको विघटनमा निम्न्यायो, जसले १९८० मा भारतीय जनता पार्टीको उदयको लागि मार्ग प्रशस्त गर्यो । बीजेपीले सुरुमा भोट र सीटहरूको हिसाबले उल्लेखनीय सफलता हासिल गर्न सकेन । भाजपाका लागि टर्निङ प्वाइन्ट लालकृष्ण आडवाणीको नेतृत्वमा आयो । रामजन्मभूमि आदोलन, विशेष गरी सन् १९९० मा रथयात्रामा उनको भूमिकाले देशको राजनीतिक गतिशीलतामा ठूलो परिवर्तन ल्यायो ।

लगभग ९ सय मुस्लिमको मृत्यु थयो । अशान्ति जारी रह्यो, धेरै क्षेत्रहरूले लामो समयसम्म तनावको अनुभव गरे । अग्रिल र मे मे १९९० को बीचमा, कानपुरले घण जनाको ज्यान लिने तीन दझाहरू देखे, र मे देखि नोभेम्बर १९९१ सम्म, वाराणसीले ५० भन्दा बढी हताहतहरू देखे । डिसेम्बर ६, १९९२ मा बाबरी मस्जिदको कुख्यात विनाशले सूरतमा मुस्लिम विरोधी नरसंहार सुरु गयो, २ सय जनाको ज्यान लियो, जसमा ९८ प्रतिशत मुस्लिम थिए । भोपालले पनि हिसाको सामना गर्यो, जसको परिणामस्वरूप १ सय ४३ जनाको मृत्यु

धर्वत भएपछि सन् १९९६ को चुनावमा भाजपाले १६१ सिट जितेको थियो । आडवाणीको बाबरी मस्जिद विरोधी अभियानको संख्या आश्वर्यजनक थियो, घट्टण भन्दा बढीको ज्यान गएको थियो । भारतको इतिहासको यो डरलाग्दो अध्यायले बीजेपीलाई सत्ताको छेउमा पुर्यायो, अनगिन्ती जीवनको मूल्यमा आडवाणीको राजनीतिक सफलतालाई बलियो बनायो । नियोजित बाबरी मस्जिद विवरणमा करिब १,५०,००० कार सेवकहरूको संलग्नता र चक्र, द्याए र छ्याए का शीर्ष नेताहरूले मौन अनुमोदन जस्ता चिन्ताजनक खुलासाहरूले यस

अक्टोबर १९९० मा आडवाणीको यात्रा अधि बद्दै जाँदा धेरै शहरहरूके दुखद घटनाहरू देखे । अहमदाबादमा ४९ जनाको ज्यान गएको थियो भने जयपुर, जोधपुर, लखनऊ, दिल्ली, असम, पटना र हैदराबादले सामूहिक रूपमा कुनौने हताहतीको सामना गर्नुपरेको थियो । भागलपुर, बिहारमा मुस्लिमहरू विरुद्धको भयानक नरसंहारको साक्षी थयो, पार्टीले चुनौतिहरू र रूपात्तरणहरू नेभिगेट गर्दै । यही परिप्रेक्ष्यमा सन्

भयो । एकै साथ, बम्बई दंगाले १ हजारभन्दा बढी हताहत थयो, मुख्यतः मुस्लिमहरू । आडवाणीले यात्राको बाटोमा कुनौने दंगा नभएको दाबी गर्दै जिमेवारीबाट टाढिए । तर, राजनीतिक परिदृश्य नाटकीय रूपमा परिवर्तन थयो । झाडेज्ञ को आम चुनावमा बीजेपीको भोट शेयर दोब्बर थयो, कुल मतको २० प्रतिशत र १२० सीटहरू प्राप्त गर्यो । बाबरी मस्जिद

कथामा विचलित पार्न तह थप्छन् । मलोय कृष्ण धरको ओपन सेक्रेट्सा मा भत्काउने योजना भएको बैठकलाई सुरक्षा प्रदान गर्न दावीले घटनाको जटिल जाललाई थप प्रकाश पार्छ । २०१८ प्यू रिसर्च सेन्टरको विश्लेषण अनुसार, भारत झाडेज्ञ देशहरू मध्ये धार्मिक असहित्याको लागि विश्वव्यापी रूपमा चौथो सबैभन्दा खराब देशको रूपमा स्थानमा छ । सन् १९९२ मा

बाबरी मस्जिद भत्काइएका घटनाको व्यापक निन्दा भई अल्पसंख्यकहरूमाथि भारतको धार्मिक रूपमा उत्प्रेरित हिसाको सन्दर्भमा अन्तर्राष्ट्रिय न्यायविद् र बुद्धिजीवीहरूको चिन्ता कायम छ । नोभेम्बर दण्डिलाई एक विवादास्पद निर्णयमा, भारतीय सर्वोच्च अदालतले हिन्दूहरूलाई ऐतिहासिक बाबरी मस्जिदको ठाउँमा मन्दिर निर्माण गर्न अनुमति दियो । चाखलाग्दो कुरा के छ भने, तत्कालीन प्रधानन्यायाधीश, न्यायमूर्ति रञ्जन गोगोइलाई पछि भाजपाको नेतृत्वमा रहेको भारत सरकारले भाजपाको प्रमुख वैचारिक प्रतिवक्ताहरू मध्ये एकको आधारमा फेसला सुनाउने पुरस्कारको रूपमा राज्यसभामा नियुक्त गरेको थियो । भारतको न्यायपालिकाले जस्ता व्यक्तिवहरूलाई भारतीय न्यायपालिकाले सफाइ दिएको थियो ।

६ डिसेम्बरले बाबरी मस्जिद विवरणको वार्षिकोत्सव मात्र होइन तर डा बीआर अम्बेडकरको मृत्युको सम्फना पनि गर्दछ । आफ्नो पुस्तक पाकिस्तान र भारतको विभाजन मा अम्बेडकरले सावरकरको विभाजनवादी विचारधाराका खतराहरूबाटे चेताउनी दिएका थिए । अम्बेडकरको सावधानीको प्रतिवधन बाबरी मस्जिद विवरणले सावरकरका विचारहरूको अभिव्यक्तिलाई मूर्त रूप दिए र भारतको एकताको लागि गहिरो नतिजाहरू निम्न्याएपछि एकदमै सान्दर्भिक थयो । यो घटनाले भारतको सामाजिक, राजनैतिक र साम्प्रदायिक परिदृश्यलाई गहिरो रूपमा प्रभाव पार्ने महत्वपूर्ण मोडको एक डरलाग्दो अनुसारकको रूपमा कार्य गर्दछ ।

Hindutva: The 'Lebensraum' of India

secret police-Gestapo was formed to deal with the slightest indication of opposition.

By imitating Hitler's propaganda techniques, in the Indian general elections of 2014 and 2019, the BJP won a huge majority in the Lok Sabha, as during the election-campaign, the Hindu majority was mobilized on 'hate Muslim' slogans and 'anti-Pakistan' jargons.

Since the leader of the BJP party, Narendra Modi came to power; he has been implementing the Ideology of Hindutva (Hindu Nationalism) which has become 'Lebensraum' of India. Modi-led BJP government has mixed politics with religious fervour. Under the Modi regime, Indian internal policies are authoritarian. In this regard, various developments like the unprecedented rise of Hindu extremism, persecution of minorities even of lower cast-Hindus, forced conversions of other religious minorities into Hindus clearly show that encouraged by the Hindu fanatic outfits such as BJP, RSS, VHP, Bajrang Dal and Shiv Sena have been promoting religious and ethnic chauvinism in India by propagating the Hindutva ideology.

In one way or the other, like Germany of Hitler's era, New Delhi has, also, been acting upon the policies of neo-imperialism and colonialism. In this respect, through its military and intelligence agency RAW, India has continued expansionist designs through

intervention as part of hegemonic policies vis-à-vis her neighbouring countries.

On August 5, last year, India revoked articles 35A and 370 of the Constitution which gave a special status to the disputed territory of the state of Jammu and Kashmir (J&K). The act split the J&K into two federal territories.

Indian prejudiced rulers' various other measures such as continued lockdown in the Indian Occupied Kashmir (IOK), deployment of more than 900,000 military troops there, who have martyred thousands of the Kashmiris through brutal tactics-fake encounters, closure of mosques, shortage of foods, medicines for the patients and coronavirus-affected persons, ban on the entry of foreign journalists and from time to time, shelling inside Pakistani side of Kashmir, which has killed hundreds of innocent villagers show India's Nazis' strategy. In the recent past, India occupied various areas, adjacent to the Line of Actual Control (LAC). In response, Chinese forces moved into the regions along the eastern Ladakh border and vacated the disputed territories.

Besides, the Indian Citizenship Amendment Act 2019 (CAA), passed by the Indian Parliament further exposed the discriminatory policies of the Modi-led government. The CAA coupled with the National Register of Citizens (NRC) is mainly against

Muslim immigrants especially from Pakistan, Bangladesh and Afghanistan. Despite criticism of the rights groups, foreign leaders, the UN and moderate Hindus in wake of violent protests which killed hundreds of persons—mostly Muslims by the police and prejudiced Hindus, Modi's regime has not withdrawn the CAA/NRC.

In this context, a government-appointed-the Delhi Minorities Commission said in its report: "Mostly Muslims were killed in the worst communal violence in Delhi...against a new citizenship law in February, this year...the law was discriminatory...Muslim homes, shops and vehicles...mosques were selectively targeted." Thus, Hindu vandalism, particularly against the Muslims led by the Indian rulers converted India and IOK into concentration camps, erected by Hitler against Jews. In its latest report, titled "Indian Chronicles", the EU DisinfoLab unmasked an Indian disinformation network, operating since 2005 to discredit nations, particularly Pakistan. It aims to reinforce pro-Indian and anti-Pakistan and anti-Chinese feelings. In the recent past, Pakistan's Ambassador to the UN Munir Akram handed over to the UN Secretary-General Antonio Guterres a dossier on India's campaign to promote terrorism in Pakistan by pointing out that it was violation of international law, the UN Charter and Security Council

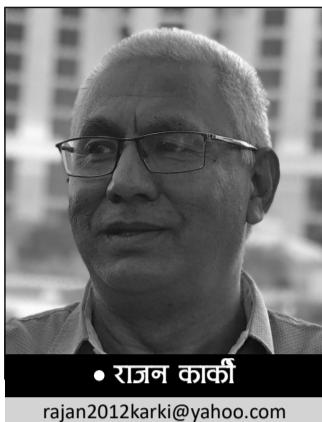
resolutions.

Earlier, at a joint press briefing and a joint press conference, Director General (DG) Inter-Services Public Relations (ISPR) Major-General Babar Iftikhar and Foreign Minister Shah Mahmood Qureshi said: "India is sponsoring terrorism from its soil and beyond Pakistan [Afghanistan]...as an instrument of its foreign policy...An amount of US\$5 million has been given to the Balochistan Liberation Army and the Balochistan Liberation Front...India raised a 700-strong militia to sabotage CPEC [China-Pakistan Economic Corridor]...India is aggressively pursuing clandestine agenda of destabilizing Pakistan."

RAW which is in collusion with Israeli Mossad and Afghanistan's intelligence agency National Directorate of Security has well-established its network in Afghanistan—has been fully assisting terror-activities in Pakistan's some areas through terrorist outfits like Jundullah and TTP, including their affiliated groups. RAW is also using terrorists of ISIS which claimed responsibility for a number of terrorism-related assaults in Pakistan and Afghanistan.

In this backdrop, we can conclude undoubtedly that Hindutva has become 'Lebensraum' of India and Modi's dangerous designs may culminate into nuclear war either with Pakistan or China.

भीमनिधिको चड्गा भयो लोकतन्त्र

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

मोहन कोइरालाको कविताजस्तो, राजनी उपाधायाको अमूर्त चित्रजस्तो भयो लोकतन्त्र । जबसम्म सिर्जनाकारले बुझाउँदैनन्, कसैले पनि बुझ्दैनन् । विश्वमा उत्कृष्ट पद्धति लोकतन्त्र नेपालमा आमजनताले बुझेनन् । विधिको शासन पद्धति भनियो, विधिलाई नेताले अपराधण गरेर आफूखुशी प्रयोग गर्न थाएपछि राजनीति अपराधिकरण हुनपुग्यो । जनताको नजरमा लोकतन्त्र भनेको बाहुबली शासन सिद्ध भयो ।

यसकारण त अन्याय र असमानता भन बढेर गएको छ । सकेनाका लागि कानुन केही न केही, सोफाका लागि कानुन कौंके कोर्ट बनेको छ । यस्तो लोकतन्त्र अब बोक्न सकिन्न भनेर नागरिक सङ्कमा विद्रोह बोल्न थालेका छन् ।

लोकतन्त्रलाई लुटन्त्र बनाउने नेता र तिनका जमातले बुके, लुटनुसम्म लुटे । उनीहरू भन्छन्- लोकतन्त्राधि प्रतिगमनको खतरा बढ्यो । लोक भन्छन्- यस्ता चोरजस्ता नेताले चलाउने लोकतन्त्र अब बोक्न सकिन्न ।

जनताको चेतानाको स्तर बढेको अन्युभूति हुन्यालेको छ । किनीके सहनशील नेपालीको चरित्रमा बिद्रोहको आगो जो सल्किन थालेको छ ।

अन्याले हाती छामेजस्तो, जसले जसरी पढे पनि हुने, हेरे पनि हुने तर बुझ्ने नसकिने । राजनीतिक दलहरू लोकतन्त्र र लोकतन्त्रिक संविधानमा फूलेफूल देखिन, लोकलाई भने कौँडालेमात्रै कारेको छ, घोयेको छ । पाटीलाई फाप, लोकलाई अफाप । लोकतन्त्रको उल्टो गंगा बगिरहेको छ । नेताहरूलाई रोचक, जनतालाई घोचक बन्यो लोकतन्त्र ।

भीमनिधि तिवारीले उहिलै सिंहदरवार कवितामा लेखेका थिए-

राजनीति चंगा हो, झट्ट अकासिन्छ
एक कौंती हानिदिवा भुझ्मा पछारिन्छ ।
१० वर्ष जनयुद्ध र ०६३ सालको
सगर छुने १९ दिने विश्वचर्चित ऐतिहासिक
आन्दोलन ७७ वर्षकै अवधिमा पाताल
भासियो । शिरका शिरताज, हातको
शोभायमान औंठी बनेका नेताहरूले चंगाको
कौंठी हुन्पुगे, भ्रष्टाचार र अपराधिकरणमा
अङ्गकिर, धृणाको पोखरीमा पछारिए ।

उर्लेको खहरे कति रहन्छ र ?
त्यही कविता र यही लोकोक्तिजस्तै
भयो लोकतन्त्र र लोकतन्त्रिक नेता ।
सामाजिक क्षेत्रमा समान व्यवहार नगर्न
र अपसर नदिने र लोकमाथि नैतिकहीन
नियतका साथ लोकतन्त्रिक डम्फुमात्र
बजाउने गन्ताले थिनको चटके सीपदेखि
जनताहरू वाक्क भइसकेका छन् । जनताको
भोको पेट, अन्यायमा परेको मानसिकता
लिएर यी राजनीतिक चटके देखाउन
सिपालुहरूको बेतालको डम्फुमा कतिजेल
नाचिरहने ? लोकतन्त्रिक नेताहरूको जे
जारी क्रियाकलापहरू देखिन्छ, ती सबै
पाखण्डभन्दा पर केही पनि होइनन् ।
झामानदारिताबिनाको भाषण पाखण्ड हो ?
जनयुद्ध र जनआन्दोलनलाई पाखण्ड सावित
गर्न सामल आफैले जोहो गरे नेताहरूले ।
पाखण्ड हिजो थियो, आज छ र निरन्तर
जारी रहने वातावरण विकसित हुँदै गएको

छ । लोकतन्त्र पाखण्डतन्त्र बन्यो ।

यसकारण त जनता सत्ताधारी
लुटेराविरुद्ध विद्रोह गर्न सङ्कमा उत्रन
थालेका छन् । नेतृत्वलाई चोर भनेर अर्को
परिवर्तनको आवाज उठाउन थालेका छना

नेपालको राजनीति एकपल्ट फेरि
परिवर्तनको चौबाटोमा खडा हुनपुगेको छ ।

भनिन्छ, कस्तुरी भनेपछि तुँधिरहनु
पर्दैन । किनभने कस्तुरीको बास्नाले
वातावरण नै सुगन्धमय बनाइदिन्छ ।

लोकतन्त्र कस्तुरीजस्तै बास्नादार हुनपर्थ्यो,
लोकतन्त्रको सुवासले सारा देश सुगन्धित
भइसकुपर्थ्यो । परिवर्तनको ७७ वर्ष
संविधान जारी भएको ८ वर्षमा पनि
द्वन्द्वको हुँडले मच्चिरहेको छ । शान्ति
कता हो, समृद्धि कता हो, पीडितले
पाउनै पर्ने न्यायव्यवस्था भन कता हो
कता ? लोकतन्त्रिक पद्धति अपनाउने
निर्णय त गरियो, नैतिक आचरण हारायो ।

धर्मनिरपेक्षता भनियो फेरि हिन्दूधर्मको
प्रचारमा यिनै नेता लागेका देखिन्छन् ।
संघीयता भनियो, भार थिनैले बनाए ।
नेतृत्वले पुरानो छानो फालेपछि नयौं
छानो हाल्न नसक्नु ढूलो कमजोरी हो,
यही कमजोरीका कारण वर्षाको भरीले
भिजियो, हिँडको घामले पोल्पो । न
रोजगारी पाइयो, न चौतर्फी अन्यायबाट
छुटकारा । बाँच्नेका लागि नाना, खाना र
छाना चाहिन्छ, अन्याय र शोषणको महामारी
चलाइयो ।

कता पुर्यो, कता हरायो
लोककल्याणकारी पद्धति ? लोकतन्त्र
जनजीवन बन्न सकेन ।

लोकाका ओठका कलेटी र नेताका
चमकदार अनुहार लोकतन्त्रको ऐना हो ।
भासणमा चहिकिलो देखिएको लोकतन्त्र धेरै
पहिले असफल भइसक्यो ।

सामाजिक मान्यता छ- हलेदै भनेपछि
कोट्याइरहनु पर्दैन । लोकतन्त्र त्यस्तै
साधित भइसकेको छ ।

अब्राहम लिंकनले प्रजातन्त्र भनेको बाई
दी पिपुल, दु दी पिपुल, फर दी पिपुल
भनेका पिए । नेपालको प्रजातन्त्र बाई दी
पार्टी, दु दी पार्टी, फर दी प्रजातुपयो ।

पार्टी, पार्टीका नेता र पहुँचवालाहरूका
लागि लोकतन्त्र बम्पर उपहार बनेको छ ।
नेतृत्वमा नैतिकता, निष्ठा र आचरणको
अभावले शासितहरू सास्तीमा छन्,
जोखिममा छन्, हरेक क्षण मृत्युको मुखमा

छन् ।

काग्रेसले ०४६ सालमै नेपाललाई
सिंगापुर बनाउने भनेको थियो, माओवादीले
स्थीराविरुद्ध बनाउने भनेको पानि दशक
भइसक्यो, एमाले त सपना बेन्चे फौबज्जार
नै भइहाल्यो । बहुदलपछिको ३४ वर्ष र
लोकतन्त्रिको ७७ वर्षमा लोक, लोकमत,
लोक अपेक्षा र लोकको जीवन हलाहल गर्ने
काम आपेक्षा र लोकतन्त्रिको ७७ वर्षमा लोक
नै भइहाल्यो ।

कोत्री सफल छैनन्, आशा गर्न लायक
नेता छैनन् । पश्चिमबाट सूर्य उदाउँच

जनतालाई किन मारियो ? देशका
पूर्वाधारदेखि संस्कृति, इतिहास, सम्पदा
नष्ट किन गरियो ? बहुदलको ३४ र
लोकतन्त्रिको ७७ वर्षमा देश किन भ्रष्टाचार
र अपराधशाला बन्यो ? यसको जवाफ
दिनैपैर्छ । लोकतन्त्रिमा कसैलाई पनि
पञ्चखत भारी हुन सक्दैन ।

विधिको शासनमा ठूलालाई चैन र
निसाहायलाई ऐन हुनसक्दैन ।

विद्वानहरू भन्छन्- किताव (ज्ञान)
नष्ट गर्नेलाई बिलियोक्लेस्ट भनिन्छ, यी

● ● ●

**लोकतन्त्रमा बुद्धिजीवीहरू पार्टीका हुँदैनन् । नागरिक
समाज पार्टीका प्रवक्ता बन्दैनन् । यहाँ त कर्मचारीसमेत
पार्टी पार्टीका छन् । डाक्टर, नर्स, माष्टर सबै पार्टीका ।
यहाँसम्म कि अधिकारकमीसमेत पार्टीकरण भएका
छन् । राष्ट्रवाद समेत पार्टी पार्टीमा बिभाजित देखिन्छ ।
आन्तरिक र परराष्ट्रीयतिमा समेत भिन्नता छ । नेपाल
निर्माताले नै दुई दुंगावीचको तलाल रहेछ नेपाल
भनिसकेपछि असंलग्नता, पञ्चशील, समदूरीको
नीतिको जब्त भएको हो र त्यही नै नेपालको सर्वमान्य
विदेशनीति हुनुपर्थ्यो । नीति प्रधान हुन सकेन ।**

● ● ●

लोकतन्त्र नष्ट गर्नेलाई डेमोक्रातियोक्लेस्ट
किन नभन्ने ?
लोकतन्त्रमा सबै असफल भए, पद्धति र देश
असफल भयो । नियममा नबर्सले प्रकृतिको
नियम तोड्छ भने कुरा हुटिट्याउँको गफ
रहेछ, गफेमा सिमित रहेयो । मार्क्सवाद,
लेनिनवाद, माओवादले सर्वहाराको ऋत्तिनि
सफल पार्न सपना देखेर जनयुद्धमा
होमिएका र बन्दुकको नालबाट शक्ति
निस्कन्ध भन्ने भासणमा जोसिसएकाहरू सबै
छाडाबाट खसेजस्ता भएका छन् ।

काग्रेसको समाजवाद र कम्युनिष्टको
सर्वहाराबाद एउटै घरमा छन् । एउटै
कोठामा छन् । यिनैले समाजवाद र
सर्वहाराबाद त्याउने ? अनि जनताले
विश्वास गर्ने ?

यी नेतृत्वको न्यायवाद, समृद्धवाद
र सत्यवादमा अब जनताको विश्वास
हटिसकेको छ ।

इमान प्रमुख हो भने ७७ हजार

लोकतन्त्र नष्ट गर्नेलाई डेमोक्रातियोक्लेस्ट
किन नभन्ने ?
लोकतन्त्रमा क्या गजब दृश्य, राज्य
नै नागरिकलाई शरणार्थी बनाएर विदेश
पठाउने ? सासद नै मानव बेबिखनमा
संलग्न हुने । विधि निर्माता नै रातो पासपोर्ट
बेच्ने, मानव तस्करी गर्ने, चेलीबेटी बेच्ने र
राज्यको जग्गासमेत गरेर भ्रष्टाचारको फाइल
खोले, बन्द गर्ने, रमाउने धन्दामा लागेपछि
लोकतन्त्र असूर्य वित्र बनेन त ?

मानवाधिकार जगाएर ज्योति बन्दुपर्थ्ये
लोकतन्त्र बत्ती निर्भयोको कालारात्रिजस्तो
भयो ।

लोकतन्त्रिक शासनको विशेषता
हो नियमन र सन्तुलन । राजनीतिमा
त सत्ता नै सत्ता छ, प्रतिपक्ष नै छैन ।

सबै अनियमितता मिलिभगतमा भइरहेका

</

पदथयौ हामी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज।

मन्यो ज्यौदै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मरर पनि जस्ले सकियो देशको माटो।

कायर भएर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भएर एकै पटक मर्न सकौ।

- अभियानवाणी

अभियान साप्ताहिक

सम्पादकीय

सुशासनको खोक्रो नाराले जनताको पेट भर्दैनै

राजनीतिक व्यवस्था आफैने केही गर्न सक्वैन त्यसको कार्यान्वयनलाई कार्यान्वयनकर्ताको नियत सफा चाहिन्छ। सुशासनको नाराले विएरमात्र केही हुन सक्ने सम्भावना नै रहदैन। सुशासनको नाराले मात्र देशको विकास हुन सक्वैन। सुशासनको नारालाई जीवनपूर्ति, संस्कृतिको रूपमा विकास गर्न आवश्यक रहेको छ। सुशासनको नारालाई सत्तामा बस्नेहरूले नारामै मात्र प्रयोग गर्न दिएको हुनाले पछिलो समयमा हामीकहाँ जनताले सुशासनको नारालाई सत्तामा बस्नेहरूले कमाई खो भाँडोको रूपमा प्रयोग गरेको आवाज उठाएकाले गर्दा त्यो सच्च बातविकता हो। देशमा रोजगारीको बढ्दि गर्ने युवायुवीहरूलाई आफैन देशमा रोजगारी दिन सकेको खण्डमा मात्र देश विकास सम्भव रहेको छ। सत्तामा बनेहरूले आफूले गरेका गल्लीलाई पुन नदोहेन्नाउने प्रतिवद्वातालाई व्यवहारमा ल्याउन सकेको खुडमात्र देश विकास सम्भव रहेको छ। यदि त्यसो गरिएमा अराजकता आफै समाप्त भएर जान्छ। जनताको व्यापक निराशालाई समाप्त पार्काको लागि हरेक व्यक्तिलाई उत्पादन कार्यमा आवढ गराउने, जीवन उपयोगी सीधे र शिक्षामार्फत आफ्ना लागि आफै गर्ने प्रणाली आजको आवश्यकता भएपनि सरकारले त्यसको ध्यान नदिएको र जनतालाई केही होइन हामीहरू नै सर्वेसर्वां हुने भन्ने सिद्धान्तलाई अगिकार गरेको हुनाले जनता पछिलो समयमा सडकमा आउन बाध्य भएका छन्।

राज्यको संरचनालाई परिवर्तन शासकीय व्यवस्थामा परिवर्तन, सरकारको नेतृत्वमा परिवर्तन जस्ता विषयले मात्र मुलुकमा सुशासन कायम हुन सक्वैन। सुशासन कायम गर्न तिनै तहका सरकार कसरी सञ्चालन भएका छन् तुरीहरू जनताका समस्याहरूलाई कसरी सम्बन्ध गरेको छन्। सरकारले गरेको काम, नातिवित जनताप्रति उत्तरदायी र जनावारेही छन् कि छन् भन्ने अहिलेको पहिलो आवश्यकता हो। राजनीतिक व्यवस्था परिवर्तनले केही व्यक्तिलाई सत्तामा पुर्याउने भएपनि राजनीतिक परिवर्तनको फल जनताले पाउन नसक्नै बुनाले पछिलो समयमा जनता सडकमा आउन बाध्य भएका छन्। राजनीति आफैमा साया होइन, यो त उटाटा साधार मात्र हो। जनताले उटाउने आवाज उठाउन थालेका छन्। जनताले उटाएका समस्याहरू सत्तामा बस्नेहरूले सम्बन्ध गर्न को बदला सडकमा आएका जनतालाई सत्ताको चरम दुरुपयोग गर्दै दमत गरिएकाले गर्दा जनता विस्तारै यो व्यवस्थाप्रति नै रुद्ध हुँदै गएको छन्। उटाटा व्यक्तिले सुरु गरेको आव्दोलनले राजनीतिक दल र सकारात्मक हल्लाईहिएको छ। नेपालमा बस्ने जनतामध्ये दूर प्रतिशत भन्ना बढी जनताले हिन्दुधर्म व्यक्तिकार गरेको सरकारी तथाँकले नै देखाएको छ। दूर प्रतिशत भन्ना बढी जनताको भावनामा ठोस पुराने गरी कसको स्वार्थमा नेपाललाई धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र घोषणा गरियो अब त्यसको जवाक राजनीतिक गरेर सरकारले जनतालाई दिनुपर्दछ।

नेपाल विश्वभरमा एकमात्र हिन्दुराष्ट्र यिथो विश्वमा प्रायः सबै देशमा जनताको प्रतिशतका आधारमा राजनीतिक व्यवस्था कायम गरिएको छ। ५१ प्रतिशत भन्ना बढी जनता भएका देशमा त्यही ५१ प्रतिशत जनताले स्वीकार गरेको धर्मनिराई आधार बनाएर राजनीतिक व्यवस्था कायम गरिएको छ। विश्वमा मुस्लिम राज्य इसाई राज्य लगायत अनेक प्रकारका राष्ट्र रहका छन् भन्ने नेपालमा भन्ने किम हिन्दुराष्ट्र हटाड्यो त्यसको चिन बुझ्दो जवाक अहिले जनताले सडकवाटै मागिरहेका छन्। जबरजस्ती रूपमा संविधानभाले स्वार्थमूलक ढूँगले नेपाललाई धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र घोषणा गरेर सार्वभौमसत्ता सम्पन्न भनिका नेपाली जनताको अधिकार संविधान निर्माण गर्दा खोसिएको छ। खास गरेर नेपालका राजनीतिक दलका नेताहरूले आफ्ना जनताले नै निर्णय गर्न आउनुपर्न अधिकार समेत खोसेको छन्। संविधान निर्माणका बेला कांग्रेस, माओवारी र एमालेका नेताहरूले नै जनताप्रति घात गरेको आरोप अहिलेपनि लागि रहेको छ। संविधान निर्माणका बेला जनताको राय सुकैव लिने नैर्कैनी गरियो। जनताले नेपाललाई हिन्दु राष्ट्र नै राज्यपुर्न सुकैव दिएका थिए। दूर प्रतिशत जनताको सुभावमा नेपाललाई हिन्दुराष्ट्र राज्यपुर्न माग थियो तर त्यसलाई अस्वीकार गर्दै संविधानसभाले केही परिचमा भलुकको दबावमा नेपाललाई धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र घोषणा गरेर संविधानसभाले भनिएका जनताको अधिकार खोसेको हो।

संविधान निर्माणका बेला नेपाल स्थित बेलायती राजदत लगायत केही परिचमा देशका राजदतहरूले नेपाललाई धर्म निरपेक्ष राज्य घोषणा गर्नुपर्न माग राखेको थिए। नेपाल हिन्दु राष्ट्र रहन्दा धर्म प्रतिवेदन लगाइ घोषणा गर्नुपर्न माग राखेको थिए। अहिले मुलुकमा किरिविवरकरण गराउने कार्यालय त्रायमिकता पाएको छ। गरिब निमुखा जनतालाई धर्म परिवर्तन गराएर आग्नो सल्ला बढाउने कार्यमा किस्तियनहरू सकिय रहेका छन्। यसरी खुलमखुला धर्म परिवर्तन गराउँदा समेत उत्तीर्णलाई सरकारले कुनै कारबाही गरेको छैन।

गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्ष र संघीयताको माग नेपालमा भएका कुनैपनि आन्दोलनमा भएको थिएन। माओवारीसँग भएको १२ बैंदै सहमितिमा समेत यी विषयहरू समावेश गरिएका थिएन तर संविधान निर्माण गर्ने क्रममा बैदेशिक इसारामा यी बैंदैहरू राखेर संविधान निर्माण गरी लागू गरिएको हुनाले अहिलेको संविधानलाई बहुसंख्यक जनताले स्वीकार गर्न सकेका छैनन्। त्यही कारणले गर्दा उत्तीर्णहरू धर्म प्रतिवेदनको सम्बन्ध लगाउने गरेको धर्म, सस्कृति र नागरिक बचाऊ आन्दोलनमा जनताको सहभागिता बढाउने गएको र गापातन्त्र धर्म निरपेक्षता र संघीयताको विरुद्धमा विजु रोपिएको छ। यो विजुको दुसो पलाउँदै गरएको छ। एक दिन दुसो दुला भएर देखैभर फैलिन सक्ने सम्भावना भएकाले राजनीतिक दल र सरकारले दुर्ग ग्रासार्डको आन्दोलनलाई दमन गर्न भन्ने धर्म निरपेक्षताका विषय खारेज गरेर अधि बढ्दू उपर्युक्त हुनेछ भन्ने हामीले ठानेका छन्।

चाडबाडको मुखमा फेरि एक पटक मध्य र सुरुपरिचमका नेपालीले विनाशकारी भूकम्पको मारमा पर्नुपर्यो। करिब १८ हजार घर भत्किए, ३५ हजार नागरिक घरबारविहीन भए, १५४ जनिको हताहती भयो र हजारौं घाइते बने। दसै, तिहार र छठका कारण मात्र नभई पीडित काठमाडौंजस्ता सहरमा हुक्केका र खारै गाउँले रहनसहन र परिवेशको जानकारी वा 'एक्सपोजर' नभएका युवायुवतीले प्रभावित गाउँको आवश्यकता महसुस गर्दा खानेपानी र व्यक्तिको स्वास्थ्यमा ध्यान दिएर मिनरल वाटर, पानी स्वच्छ र पिउन लायक बनाउने पीपूष याउडर, ह्यान्ड नेफिन, डाइपर, सेनिटरी प्याड, सेनिटाइजर र खानाका रूपमा चाउचाउ, चिप्स, भुजियाजस्ता सामग्रीमा ध्यान लगाउने र बल्लतल्ल जम्मा गरेको रकम यस्तै सामानमा खर्च गर्ने गरेको पाइन्छ।

तर त्यहाँको परिस्थिति अलग रहने कारणले यस्ता सामानसहित मानिस पुग्दा गाउँलेहरू खुसी हुन्नै र स्वागत त गर्नुपर्न, तर त्यसको प्रयोग खारै गरेका हुन्नैन्। पछिला दिनमा विद्यालयस्तरमा समेत यसको वितरण अभियानका कारण युवतीहरूमा महिनावारीका समयमा प्याडको प्रयोग गर्ने बानी अलिक बढेको अनुमान गर्न सकिन्छ। २०७२ लाकाचाहाँ यस्ता स्वास्थ्य सामग्रीमा ध्यान लगाउने र बल्लतल्ल जम्मा गरेको रकम यस्तै सामानमा खर्च गर्ने गरेको पाइन्छ।

संवेजसो दाताको ध्यान जाने अर्को सामान भनेको टेन्ट अर्थात् प्रिपाल हो। घरको छाना भत्केका अवस्थामा आकाश ढाक्ने चाहिने भएका कारण मात्र होइन, बजारमा सजिलै पाइने र दिँदा पनि केही दिएको अनुभुति हुने कारण अधिकाशले रहने सामानमा त्रिपाल समावेस गरेका हुन्नैन्। पछिलो भूकम्पको अनुभवले पनि सुरुका एक-डेढ महिनामा सबैजसोले पनि ६ महिनापछि पनि कोहीचाहाँ राहतका नाममा त्रिपाल नै लिएर आउने गरेको पाइन्नथ्यो।

घरै ध्वस्त भएकालाई सुरुआती दिनका दुई/तीन वटासम्म यी सामानबाट सॉच्चै राहत चाहिने रहेको छ। यस्ता स्थानीय सरकारका अंगले या स्थानीय गैरसरकारी संस्थाले संयोजन गरिदिइसको अवस्थामा पछि पुग्ने त्रिपाललाई अवस्थामा भएको देखिएर यस्ता स्वास्थ्य सामग्रीमा ध्यान लगाउने र अपमान गर्ने अन्याय हो यो। तर किनको कमसल सामग्री भनेर सोधियो भने यिनको अत्यधिक मागका कारण उत्पादन, भण्डारण र उपग्रहणमा आफैलाई दुर्भाव भएको छ। यस्ता स्थानीय राजनीतिक दल र सकारात्मक हल्लाईहिएको छ। नेपालमा बस्ने जनतामध्ये दूर प्रतिशत भन्ना बढी जनताले हिन्दुधर्म व्यक्तिकार गरेको सरकारले जावाक राजनीतिक दल र जनतालाई दिनुपर्दछ।

तर मिडियामार्फत सबमन्दा गरिबहरूको चित्र देखेर भावुक जनमानसले संकलन गर्ने पठाउने रहेको छ। यस्ता स्थानीय सरकारका अंगले या स्थानीय गैरसरकारी देखिएर यस्ता स्थानीय राजनीतिक दलका नेतालाई धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र घोषणा गरिएको छ। यस्ता स्थानीय राजनीतिक दलका नेतालाई धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र घोषणा गरिएको छ। यस्ता स्थानीय राजनीतिक दलका नेतालाई धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र घोषणा गरिएको

तात्कालिक राजनीतिक कार्यनीति : अस्थायी संयुक्त सरकार

मोहन वैद्य

क्रान्तिको प्रक्रियामा आवश्यकताअनुसार तात्कालिक राजनीतिक कार्यनीतिका रूपमा सरकारको नारा प्रस्तुत गर्नुपर्ने हुन्छ । यसै आवश्यकतालाई आत्मसात् गरी यही १६ देखि २१ असोजसम्म आयोजित हाप्रो पार्टीको केन्द्रीय समितिको दोस्रो बैठकमा तात्कालिक राजनीतिक कार्यनीतिका रूपमा अस्थायी संयुक्त सरकारको नारा निर्धारित गरिएको छ । प्रस्तुत लेखमा यस्तो सरकारको आवश्यकता र औचित्यबाटे चर्चा गरिनेछ ।

संविधान जारी गरिएको आठ वर्ष बित्सक्ता पनि राष्ट्रियता, जनतन्त्र तथा जनजीविकाका समस्याको समाधान गर्दै जाने र परिवर्तन तथा मुक्तिका जनचाहन र भावनाको सम्बोधन गर्ने कार्यमा चरम लापराहाई तथा अवज्ञा हुँदै आएको छ । यस स्थितिमा वर्तमान दलाल, नोकरशाही पुँजीपति एवं सामन्त वर्गीय राज्यसत्ता, संसदीय व्यवस्था तथा तिनका संवाहक राजनीतिक दलप्रति जनताको असन्तुष्टि, आक्रोश र वित्तिणा बढाउ जान थालेको छ । यो कुण गत संसदीय निर्वाचनमा एकलौटी सरकार बनाउन कुै पनि दललाई जनादेश प्राप्त हुन नसकेको स्थितिबाटे स्पष्ट हुन्छ ।

केही वर्षयता र गत संघीय निर्वाचनपश्चात् पनि गठबन्धन सरकार बनाउनुपर्ने बाध्यता पैदा हुँदै आएको छ । संसदीय व्यवस्थाको आदर्श मार्निंदै आएको सत्तापक्ष र प्रतिपक्षको सम्बन्ध एकातिर अनावश्यक विषयमा लामो समयसम्म संसद, नै अवरुद्ध गर्दै जाने र अर्कातिर सरकार बदल्न निरन्तर छिनाभप्टी भइरहने स्थितिका कारण संसद्वादी राजनीतिक दलबीच भीषण अन्तर्विरोध पैदा हुँदै आएका छन् । केही समययता संसदीय लोकतन्त्रको फारीवादीकरण हुँदै आएको छ । कैर्यो महत्वपूर्ण विषयको निर्णय प्रक्रियामा आफैले बनाएको संविधान तथा अपै सांसदको मर्यादा र अधिकार क्षेत्रलाई मिचेर केही खास प्रमुख दलका शीर्ष नेता एकात्मा बसी स्वच्छाचारी ढागले निष्कर्षमा पुग्ने काम हुँदै आएका छन् । यसबाट संसदीय व्यवस्थाको जनप्रतिनिधिमूलकताप्रति गम्भीर प्रश्न उडन थालेका छन् ।

त्यति मात्र होइन, संसदीय लोकतन्त्रको आदर्श मार्निंदै आएको शक्ति पृथकीकरणको पारस्परिक नियन्त्रण तथा सन्तुलनमा आधारित मायता पनि केही वर्षयता अभिव्यक्त हुँदै आएका सरकारका तीन अंग कार्यपालिका, न्यायपालिका तथा व्यवस्थापालिका चुम्क्यतः एकअर्कालाई निषेध गर्ने प्रवृत्ति तथा तीव्र अन्तर्विरोधका कारण ध्वस्त हुँदै गएको छ । त्यसैगरी निर्वाचनका वेला राजनीतिक दलका नेताहरू जनताबीच गएर विभिन्न वाचाक्बुल गर्न्छन् । परन्तु सांसद बनिसकेपछि र सरकार निर्माण भइसकेपछि ती वाचाक्बुल त्यरै सेलाएर जान्छन् । त्यो वेला ती सांसद तथा मन्त्रीले जनतासामु ढाँटनुपर्ने स्थिति आर्ज्जु । सांसद तथा मन्त्रीका भनाइ र गराइ तथा शब्द र कर्ममा गम्भीर विरोधाभास देखिँदै आएका छन् । यो सांस्कृतिक मूल्य विघटन र संकटको अवस्था हो । यसरी हेर्दा आज वर्तमान सत्ता, व्यवस्था र तिनका संवाहक राजनीतिक दल आर्थिक, राजनीतिक तथा सांस्कृतिक रूपमा गम्भीर संकटको भुमिरीमा उम्कै नसक्ने गरी फस्दै गएका छन् ।

यो वेला उक्त संकटबाट पार पाउन विभिन्न संसद्वादी राजनीतिक दल अनेक जुकि निकाल र विभिन्न रणनीतिक गुरुयोजना तयार पार्न लागेका छन् । एमालेबाट आउँदो निर्वाचनमा एकलौटी सरकार बनाउन विजयी हुने ०८४ को

मिसन अगाडि सारिएको छ । कांग्रेसका कतिपय युवा नेता आगामी निर्वाचनमा गठबन्धनविने विजयी बनेर एकलौटी सरकार बनाउने अभिव्यक्ति दिइरहेका छन् । त्यसैगरी माओवादी केन्द्र तथा एकीकृत समाजवादीसहितका पार्टी तथा तिनका नेता भविष्यमा भरपर्दा सरकार बनाउन समाजवादी मोर्चा बनाई अगाडि बढ्ने कसरत गरिरहेका छन् । अनि राप्रा संवैधानिक राजतन्त्र र हिन्दू धर्मका नारा मन्त्रालय गणतन्त्र तथा धर्मनिरपेक्षात्वाविरुद्ध उभई आगामी निर्वाचनमा आपनो स्थिति बलियो बनाउन खोजिरहेको छ । त्यसै क्रममा रैथाने संसद्वादी दलप्रतिको जनअसन्तुष्टि र आक्रोशलाई आधा बनाई गत संसदीय निर्वाचनमा केही सिट जिल सफल रास्वपा अहिले त्यस्ता दलविरुद्ध वर्तमान सत्ता तथा संसद होइन, देशको अवस्था फेर्न जरुरी भएको भन्दै ठूलो प्रचारबाजीमा जुटेको छ । ठीक यसैवेल वर्तमान संविधानको संसोधन तथा पुनर्लेखन गरेर संकटको समाधान गर्न सकिन्छ भन्ने आवाज पनि मुखरित हुँदै आएका छन् ।

देशमा चर्चाउ आएको आर्थिक, राजनीतिक तथा सांस्कृतिक संकटको समाधान यसरी हुन सक्दैन । पुरानो सत्ता तथा व्यवस्थाअन्तर्गत हुने संसदीय निर्वाचनको निरन्तरताको चक्रव्यूह, गठबन्धन सरकारका सत्ता समीकरणका लगातार पुनरावृत्ति भइरहने पट्यारलाङ्दा खेल र सत्तालिप्साको अद्विकारले ग्रस्त रैथाने संसद्वादी राजनीतिक दलहरूको अक्षमता अब देश र जनताले धान्न सवैनन् । बालकृष्ण समको एउटा कवितामा उल्लेख भेजस्तो सहू, सहू, सहू, बाबु सहनै नसके पनि भन्ने अब काम चल्दैन । यथास्थितिवाद र पुनरुत्थानवाद अब नेपाली जनताका लागि सहय हुन सक्दैनन् । पुरानो संविधानमा ठालो हालेर पनि समस्या समाधान हुँदैन । अब देश र जनताका लागि नर्यां तथा अग्रगामी विकल्प अनिवार्य रूपमा आवश्यक भइसकेको छ ।

तसर्थ, हाप्रो पार्टीद्वारा हालै मात्र सम्पन्न केन्द्रीय समिति बैठकमा पारित राजनीतिक प्रतिवेदनमा तत्कालीन राजनीतिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै भनिएको छ, संकटप्रस्त बन्दै गएको वर्तमान दलाल तथा नोकरशाही एवं सामन्त वर्गीय राज्यसत्ता र संसदीय व्यवस्थाको विकल्प तथा अग्रगामी रूपान्तरणका लागि राष्ट्रिय राजनीतिक सम्मेलन, क्रान्तिकारी संयुक्त मोर्चा, अस्थायी संयुक्त सरकार र जनसंविधान निर्माण हाप्रो तत्कालीन राजनीतिक कार्यनीति हुनेछ । (माओवादी पूर्णांक ७७, २०८० असोज पृष्ठ ७७ ।) यो कार्यनीति विद्यमान समस्याको समाधान र देशलाई अग्रगामी निकास दिन सही तथा वस्तुगत रहेको छ ।

यस प्रकारको कार्यनीतिलाई कसरी कार्यान्वयन गरिन्छ त ? यस प्रश्नको जवाब राजनीतिक प्रतिवेदनमा यसरी दिइएको छ, देशभक्त, क्रान्तिकारी जनवादी तथा वामपन्थी शक्तिहरूलाई गोलबन्द गरी राष्ट्रिय राजनीतिक सम्मेलन गरिनेछ । सो सम्मेलनद्वारा निर्मित क्रान्तिकारी संयुक्त मोर्चामार्फत गरिने प्रभावकारी जुझारु जनसंघर्ष र प्रतिरोध संघर्षका बीचबाट देशभक्त, क्रान्तिकारी जनवादी तथा वामपन्थीहरूको आपै संयुक्त सरकार गठन गरिनेछ ।

यहाँ दुई विषयमा जोड दिइएको छ । पहिले, देशभक्त, क्रान्तिकारी जनवादी तथा वामपन्थीहरूको राष्ट्रिय राजनीतिक सम्मेलन गरी क्रान्तिकारी संयुक्त मोर्चा निर्माण गर्ने र दोस्रो, सोही मोर्चामार्फत प्रभावकारी, जुझारु संघर्ष र प्रतिरोध संघर्षका बीचबाट देशभक्त, क्रान्तिकारी जनवादी तथा वामपन्थीको अस्थायी संयुक्त सरकार गठन गर्ने । स्पष्ट छ, क्रान्तिलाई अगाडि बढाउन क्रान्तिकारी संयुक्त मोर्चा आवश्यक हुन्छ । त्यस्तो संयुक्त मोर्चा पहिले चरणमा संघर्षको साधन बनेछ र दोस्रो चरणमा त्यो

संयुक्त मोर्चाले स्वयं सरकारको रूप लिनेछ ।

यस सरकारका प्रमुख कार्यभारबारे उल्लेख गर्दै राजनीतिक प्रतिवेदनमा भनिएको छ, 'यस सरकारले संघर्षका उपलब्धिको रक्षासाहित राष्ट्रियता जनतन्त्र र जनजीविकाका विषयमा आधारित तात्कालिक कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्नेछ र पुरानो संविधान खोरेज गरी दलाल तथा नोकरशाही पूँजीवाद, सामन्तवाद र साम्राज्यवादविरोधी अन्तरवस्तुमा आधारित जनसंविधान निर्माणका लागि आवश्यक यसमा हामीले विशेष दृष्टि दिएका छौं । क्रान्तिको प्रक्रियामा रणनीति तथा

यद्यपि सो कार्यभार सम्पन्न गर्न पार्टी नेतृत्व अनिवार्य रूपमा आवश्यक हुन्छ । तर, अहिल्यै हामी त्यो दाबी गर्दैनै । त्यसलाई प्रतिवेदनमा यसरी उल्लेख गरिएको छ, 'यो समग्र प्रक्रियामा संगठन र संघर्षका गतिविधिमा श्रेष्ठता हासिल गरी नेतृत्व लिनका लागि अथक परिश्रम गर्नुपर्नेछ ।' वस्तुतः क्रान्तिका नेतृत्व मुख्य भनेर मात्र हुन सक्दैन र त्यसका लागि संगठन तथा संघर्षको क्षेत्रमा श्रेष्ठता हासिल गर्ने आवश्यक पर्छ । यसमा हामीले विशेष दृष्टि दिएका छौं । क्रान्तिको प्रक्रियामा रणनीति तथा

● ● ●

पुरानो सत्ता तथा व्यवस्थाअन्तर्गत हुने संसदीय

निर्वाचनको निरन्तरताको चक्रव्यूह, गठबन्धन

सरकारका सत्ता समीकरणका लगातार पुनरावृत्ति

भइरहने पट्यारलाङ्दा खेल र सत्तालिप्साको अहंकारले ग्रस्त रैथाने संसद्वादी राजनीतिक दलहरूको अक्षमता

अब देशले धान्न सक्दैन ।

● ● ●

दुई प्रमुख कार्यभारबारे उल्लेख गरिएको छ । ती कार्यभार हुन : पहिले, संघर्षका उपलब्धिको रक्षासाहित तत्कालीन कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्नु र दोस्रो, जनसंविधान निर्माणका लागि आधार तात्कालीन राज्यसत्ता र समस्याको लागि नर्यां तथा अग्रगामी विकल्प अवस्था र विशेष ध्यान दिएको छ । त्यसले, प्रतिवेदनमा भनिएको छ, 'यस प्रकारको कार्यनीतिले एकातिर आमजनताका तात्कालिक हक, हित तथा अधिकारको प्राप्ति र अर्कातिर संघीय जनगणतन्त्र हुँदै वैज

चोभार सुक्खा बन्दरगाह सञ्चालनको जिम्मा ट्रान्स नेपाल फ्रेट सर्भिसेज जेमीलाई

काठमाडौं। चोभार सुक्खा बन्दरगाह सञ्चालनका लागि अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिस्पर्धाबाट छनोट भएको ट्रान्स नेपाल फ्रेट सर्भिसेज जेमीले नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समितिसँग सम्झौता गरेको छ। ट्रान्स नेपाल फ्रेट सर्भिसेज जेमीले ट्रान्स नेपाल टिआरएस लोजी पार्क प्रालि दर्ता गरी पाँच वर्षका लागि रु. ८५ करोड ८८ लाख न्यूनतम पढ्ना बहाल र नियमानुसार महसुल बाँडफाँट गर्ने गरी आज समितिसँग सम्झौता गरेको हो।

समितिको टर्मिनल पट्टाबालामा दिनेसम्बन्धी नियमावली, २०७० बमोजिम समिति र उक्त कम्पनीबीच आज भएको सम्झौताअनुसार कम्पनीले यही मंसिर २९ गतेदेखि चोभार सुक्खा बन्दरगाहको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नेछ।

समितिका कार्यकारी निर्देशक आशीष गुजरेलोको उपस्थितिमा कम्पनीका निर्देशक युवक डॉगल र सञ्चालक कम्पनीको तर्फबाट प्रबन्ध निर्देशक मुकेशकुमार राठीले करार सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्नुभयो।

नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समिति (गठन) आदेश, २०५४ बमोजिम समिति एक नियामक निकायका रूपमा रहेकाले समितिअन्तर्गत रहेका टर्मिनल (सुक्खा बन्दरगाह र एकीकृत जाँच चौकी

र कन्टेनर फ्रेट स्टेसन)को सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि समितिले गत साउन ८ गते अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बोलपत्र आह्वान गरेको थिए। त्यस अवसरमा कार्यकारी निर्देशक गुजरेलले चोभार सुक्खा बन्दरगाह सञ्चालन सुरु भएको करिब २० महिनामा व्यापारिक प्रयोगमा वृद्धि भइरहेको र सुक्खा बन्दरगाहको सञ्चालन र व्यवस्थापनको जिम्मा निर्णय शेत्रलाई दिँदा सरकारलाई प्राप्त हुने राजस्व बढ़ने बताए।

गुजरेलले बन्दरगाहलाई पूर्ण क्षमतामा सञ्चालनमा ल्याउनका लागि बल्खु-दक्षिणकाली सङ्करणको

कीर्तिपुरस्थित ल्याबोरेटरी उच्च माध्यमिक विद्यालयको मुख्यद्वारदेखि चोभार सुक्खा बन्दरगाहसम्मको सङ्केत चौडा गरी चार लेनको बनाउन र निजगढ-काठमाडौं द्रुतमार्ग निर्माण चाँडो सम्पन्न गर्न अत्यावश्यक भएको बताए।

सञ्चालक कम्पनीको तर्फबाट प्रबन्ध-निर्देशक राठीले सुक्खा बन्दरगाहको प्रभावकारी सञ्चालन तथा व्यवस्थापनमा नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समितिलगायत अन्य सरकारी तथा सरोकारवाला निकायबाट विगतमा प्राप्त गरेको साथ र सहयोग आगामी दिनमा समेत प्राप्त हुने विश्वास व्यक्त गरे।

निगमले पुनः माघो ग्राउन्ड ह्यान्डलिङ

काठमाडौं। नेपाल वायुसेवा निगमले सरकारसँग ग्राउन्ड ह्यान्डलिङको जिम्मा आफैले पाउनुपर्ने माग गरेको छ। सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेको निगमको लगानी र सम्पत्तिमा हानिनोकासानी पुने भन्दै निगमले ग्राउन्ड ह्यान्डलिङको जिम्मा आफैले पाउनुपर्ने जिकिर गरेको हो।

१९ मंसिरमा बसेको निगम व्यवस्थापनको बैठकले नेपाल नागरिक उड्यन प्राधिकरण र संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्यन मन्त्रालयमा ग्राउन्ड ह्यान्डलिङको जिम्मा पुनः आफैले पाउन पहल गर्ने निर्णय गरेको छ।

यसमा चारवटै कर्मचारी द्रेड युनियनको समेत ऐक्यबद्धता रहेको

निगमले जनाएको छ।

त्यसै, मंसिर १७ मा निगम कार्यकारी समितिको बैठकबाट समेत यस्तो निर्णय भएको थिए। युरोपियन युनियनको स्कोप अफ अडिटसँग सम्बन्धित नै नरहेको विमानस्थल ग्राउन्ड ह्यान्डलिङप्रति आक्रामण अप्रासारिक रहेको निगमको भनाइ छ।

नारा एकैसाथ उग्रपन्थी र सुधारवादी देखाएर। उग्रवादी यस अर्थमा कि यो नारा मनोगत छ र यस्तो सरकार क्रियात्मक रूपमा तुर्नन्तै कार्यान्वयनमा जान सक्दैन। सुधारवादी यस अर्थमा कि यसले विभिन्न अवसरवादी तथा प्रतिक्रियावादी शक्तिसित मिलेर सरकारमा जाने र आन्दोलनलाई तुहाउने काम गर्न सक्छ। वस्तुतः त्यस्तो हुन नदिन मूल नेतृत्व र सिंगो पार्टीपति सदैव सचेत र सतर्क रहनुपर्छ। किनभने, कुनै पनि प्रकारको कार्यनीति उग्रपन्थी, दक्षिणपन्थी र क्रान्तिकारी तीनवटै सम्पादनमा उभएको हुन्छ। कार्यनीतिको लचकता भनेकै यही हो र यदि यस्तो हुँदैन भने त्यो कार्यनीति पनि हुँदैन।

तर, त्यस प्रकारको कार्यनीतिलाई कसरी साँच्चैको क्रान्तिकारी बनाउने ? यो काम क्रान्तिकारी नेतृत्वको हातमा हुन्छ। जनयुद्धकालमा अवलम्बन गरिएको संविधानसभाको कार्यनीतिमा यस प्रकारका तीनवटै पक्ष थिए र नेतृत्वले त्यसलाई सुधारवादी दिशा प्रदान गर्नुभयो। तर, त्यस प्रकारको कार्यनीतिलाई कसरी साँच्चैको क्रान्तिकारी बनाउने ? यो काम क्रान्तिकारी नेतृत्वको हातमा हुन्छ। जनयुद्धकालमा अवलम्बन गरिएको संविधानसभाको कार्यनीतिमा यस प्रकारको अस्थायी संयुक्त सरकार र अर्कातिर संघीय जनगणतन्त्र स्थापना- यी दुवै प्रचारात्मक र त्यसैले समानान्तर हुन पुग्छन्। यो एउटा सशक्त तर्क वा जिज्ञासा हो। तर, संघर्षको स्वरूप, नेतृत्वको भूमिका र गन्तव्यका दृष्टिले सूक्ष्म रूपमा अध्ययन गर्दा अस्थायी संयुक्त सरकार र संघीय जनगणतन्त्र स्थापनाबीच अवश्य भिन्नता छ। त्यसैले अस्थायी संयुक्त सरकार क्रियात्मक र संघीय जनगणतन्त्रको स्थापना प्रचारात्मक बन्ने स्पष्ट छ। यो काम नेतृत्वको दृढ इच्छात्मकी र क्रान्तिको कलासित सम्बन्धित छ। नयाँ पत्रिका

तात्कालिक राजनीति...
द्वन्द्वात्मक सम्बन्ध हुन्छ। आत्मगत पक्षले वस्तुत यसको अपेक्षा राख्छ। अहिले जब वस्तुत परिस्थिति सामाजिक स्पान्तरणका लागि परिपक्व बन्दै गएको छ भने त्यसले पक्कै पनि आत्मगत पक्षलाई परिपक्व बनाउने अपेक्षा राख्छ। द्वन्द्वावादले के भन्दै भने ढूलो, सानो र सानो, ढूलोमा बदलिन्छन्, कमजोर बलियो र बलियो कमजोरमा रूपान्तरित हुन्छन्। यो इतिहासको अकाद्य नियम हो। क्रान्तिकारीहरूले यसे नियम र मान्यतामा आधारित रहेको सानो र कमजोर आत्मगत शक्तिलाई सचेत र योजनाबद्द पहलकदमीको आधारमा ढूलो र बलियो बनाउन विशेष प्रयत्न गर्नुपर्छ।

तेस्रो, कार्यनीतिक सरकारसम्बन्धी प्रस्तावमा देशभक्त, क्रान्तिकारी जनवादी शक्ति र वामपन्थीको संयुक्त मोर्चा बनाउने कुरा गरिएको छ। तर, अहिले त्यसरी संयुक्त मोर्चामा आबद्ध हुने राजनीतिक पार्टी नै अस्तित्वमा देखा पर्दैनन्। अनि कसरी संयुक्त मोर्चा बन्न सक्छ ? यो पनि एउटा महत्वपूर्ण प्रश्न हो। महान् जनयुद्धको प्रक्रियामा कुनै राजनीतिक दलसित हार्पो धोषित संयुक्त मोर्चा बन्न सकेको होइन। तर, जनयुद्धका वेला श्रमजीवी वर्ग, किसान, महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेसी मुस्लिम, पिछडिएका क्षेत्रका विशाल जनसमुदायले हामीलाई साथ दिएको थिए र सारमा त्यो जनवर्गीय शक्तिको अभेद्य संयुक्त मोर्चा बन्न गयो। भविष्यमा पनि यस्तो संयुक्त मोर्चा बन्न सक्छ। साथै, हामीले अहिले अस्तित्वमा रहेका राजनीतिक दलसित पनि त्यस प्रकारको धोषित वा अधोषित संयुक्त मोर्चा बनाउन सक्छौं। यस प्रकारको संयुक्त मोर्चा पहिलो चरणमा सानो तथा कमजोर रहे पनि संघर्षको

खेलकुद विश्वकप लिंग-२ को पहिलो सिरिज नेपालमा

अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट काउन्सिल (आईसिसी)ले सन् २०२७ को एकदिवसीय विश्वकप क्रिकेट प्रतियोगिताको रोडम्याप तयार गरेको छ। रोडम्यापअनुरूप आईसिसी विश्वकप लिंग-२ को पहिलो सिरिज नै नेपालमै हुने भएको छ। नेपाल क्रिकेट संघ (क्यान)का अनुसार विश्वकप लिंग-२ को पहिलो सिरिजमा नेदरल्यान्ड्स र नामिबियाले सहभागिता जनाउने आईसिसीले जनाएको छ।

नेदरल्यान्ड्स यसै महिना भारतमा सकिएको एकदिवसीय विश्वकप क्रिकेटमा सहभागी भएको राष्ट्र हो। विश्वकपमा नेदरल्यान्ड्स सहभागी राष्ट्रमध्ये पुछारमा रह्यो। नेदरल्यान्ड्सले नौ खेलमा दुई-दुई जित मात्र निकाल्यो। नामिबियाको सिनियर क्रिकेट टोली अर्कै वर्ष वेस्ट इन्डिज र अमेरिकाले संयुक्त रूपमा आयोजना गर्ने आईसिसी टी-२० विश्वकपमा स्थान पक्का गरेको टोली हो। विश्वकप लिंग-२ सिरिज जुन २०२७ सम्म चलेछ।

सन् २०२३ को एकदिवसीय विश्वकप छनोट चरण स्थान पक्का गर्न एसोसिएटर्फ एकदिवसीय मान्यताप्राप्त राष्ट्रहरूले प्रतिस्पर्धा गरेका थिए। त्यसवेला सात राष्ट्रले भाग लिएका थिए। सुपर लिंगको १३३५ स्थानमा रहेको नेदरल्यान्ड्सले २४ खेलमा हारको दुन। नेदरल्यान्ड्सले पहिलोपटक लिंग-२ नै खेल लागेको हो।

नेदरल्यान्ड्सले २०१९ देखि २०२३ सम्म १२ टेस्ट टोलीसँग सुपर लिंग खेलेको थिए। जसमा सुपर लिंगमा खराब प्रदर्शन गरेपछि नेदरल्यान्ड्स लिंग-२ मा भरेको हो। पछिलोपटकको सुपर लिंगमा नेदरल्यान्ड्सले २४ खेलमा तीन जित मात्र निकालेको थिए। नेदरल्यान्ड्सले २० खेलमा हारको सामना गर्दा ३५ अंक मात्र जोड्यो। पहिलो संस्करणको सुपर लिंगमा वेस्ट इन्डिज, श्रीलंका, आयरल्यान्ड, जिम्बाब्वे र नेदरल्यान्ड्सले शीर्ष अठाको स्थान लिएका थिए। अधिलो संस्करणको लिंग-२ को स

● प्रभु बैंकलाई 'बैंक अफ दी इयर-२०२३' को उपाधि

प्रभु बैंकले 'बैंक अफ दी इयर २०२३' को उपाधि प्राप्त गरेको छ। बैलायतको लन्डनस्थित फाइनान्सियल टाइम्सले प्रकाशित गर्ने पत्रिका 'दी बैंकर'ले सन् २०२३ को 'बैंक अफ दी इयर'बाट प्रभु बैंकलाई सम्मान प्रदान गरेको हो। सन् २००० देखि 'दी बैंकर'ले गर्दै आएको 'बैंक अफ दी इयर' अवार्ड विश्वव्यापी बैंकिङमा सबैभन्ना प्रतिष्ठित अवार्ड हो। 'बैंक अफ दी इयर' अवार्डलाई बैंकिङ उत्कृष्टताको मानक अर्थात् बैंकिङ उद्योगको 'ओस्कार' मानिन्छ।

'दी बैंकर'ले विश्वभरका एक सय २० भन्दा बढी राष्ट्रका हजारभन्दा बढी बैंकमध्ये हरेक राष्ट्रबाट एउटा उत्कृष्ट बैंकको छनोट गरी 'बैंक अफ दी इयर'बाट वर्षपैच्छे सम्मानित गर्ने गरेको छ। बैलायतमा भएको समारोहमा प्रभु बैंक सञ्चालक समितिका अध्यक्ष लीलप्रकाश सिटोला, बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सिइओ) अशोक शेरचनले सम्मान ग्रहण गरेका थिए। अवार्ड वितरण समारोहमा एक सय २० भन्दा बढी देशका तीन सय ५० भन्दा बढी बैंकका अध्यक्ष, सिइओ, सिएफओ र अन्य वरिष्ठ प्रबन्धको सहभागिता रहेको थिए।

सम्मान प्राप्तिपछि अध्यक्ष सिटोलाले भने, 'वर्तमान आर्थिकन्त्रको पृष्ठभूमिमा प्राप्त भएको यो सम्मानले बैंकिङ क्षेत्रमै हाँसला प्रदान गरेको छ। हाप्रा सेवा र सेयरधनीलाई उचित प्रतिफल दिन थप मद्दत पुग्नेछ।' त्यसै, सिइओ शेरचनले प्रभु बैंकका सञ्चालक तथा कर्मचारीको मिहिनेत, सेयरधनी, सेवाग्राही तथा शुभचिन्तको साथले सम्मान प्राप्त गर्न सफल भएको बताए।

● एनआइसी एसिया बैंकले ३ प्रतिशतभन्दा बढी प्रिमियम नलिने

एनआइसी एसिया बैंकले सबै प्रकारका कर्जामा ३ प्रतिशतभन्दा बढी प्रिमियम नलिने भएको छ। बैंकले देशको वर्तमान आर्थिक अवस्थाका कारण आफ्ना ऋणी ग्राहकमा समस्या परेको निष्कर्षका साथ सम्पूर्ण प्रकारका कर्जाको अधिकतम प्रिमियम दर ३ प्रतिशत कायम गरेको हो। यो निर्णयभन्दा पहिले ऋणीले लिएको कर्जामा पनि ३ प्रतिशतभन्दा बढी प्रिमियम भएका ग्राहकको कर्जामा ३ प्रतिशत प्रिमियम कायम गरिसको बैंकले जनाएको छ। जसअनुसार बैंकको मसिर महिनाको औसत आधारदर १०७ प्रतिशत रहेकामा त्यसमा ३ प्रतिशत प्रिमियम थप गरी कर्जाको अधिकतम ब्याजदर १३७ प्रतिशत कायम गरिएको उल्लेख छ। बैंकले त्याएको यो नयाँ प्रिमियम दर फोन लोन र क्रेडिट कार्डबाहेका बैंकबाट प्रवाह भएका घर कर्जा, व्यवसाय कर्जा, सवारी कर्जा, सेयर कर्जालगायतका सम्पूर्ण कर्जामा लागू हुने व्यवस्था गरिएको बैंकले जनाएको छ। आर्थिक गतिविधि संकुचन भइरहेको समयमा ग्राहकमा परेको आर्थिक भारलाई कम गर्न उद्देश्यले बैंकले त्याएको यस सहुलियतबाट ब्याजदर कम हुन गई कर्जा भुक्तानीमा सहज हुने बैंकले विश्वास व्यक्त गरेको छ। बैंकले हाल देशभरमा तीन सय ६० शाखा, ६ सय ५६ एटिएम, एक सय ११ विस्तारित काउन्टर तथा ५५ वटा शाखारहित बैंकिङ इकाइमार्फत सेवा दिइरहेको जनाएको छ।

वित्तीय समावेशीकरणका लागि मुगु, कालिकोट, बभाड, रुकुम, जुल्ला, सल्यानजस्ता बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको उपस्थिति न्यून रहेका दुर्गम जिल्लामा तथा कुनै पनि बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू नुपुरेको ३४ भन्दा बढी स्थानीय निकायमा शाखा विस्तार गरी सञ्चालन गर्दै आइरहेको बैंकले जनाएको छ।

● सिटी एक्सप्रेस मनी ट्रान्सफरलाई राष्ट्रिय अपांग कोषको सम्मान

राष्ट्रिय अपांग कोषले सिटी एक्सप्रेस मनी ट्रान्सफरलाई सम्मान गरेको छ। आइतबार अपांगता भएका व्यक्तिहरूको ३२५ अन्तर्राष्ट्रिय दिवसको अवसरमा सहरी विकासमन्त्री सीता गुरुङद्वारा उक्त

सम्मान हस्तान्तरण गरिएको हो।

गत वैशाखमा सिटी एक्सप्रेस मनी ट्रान्सफरले सामाजिक उत्तरदायित्वात्मन्तर्गत राष्ट्रिय अपांग कोषलाई रु. १०८ लाख रकम सहयोग गरेको थियो। सिटी एक्सप्रेस मनी ट्रान्सफरले कोषसँग सहकार्य गरी वैदेशिक रोजगारीका क्रममा अपांगता भएकाहरूलाई सेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले उक्त रकम सहयोग गरेको थियो।

कोषले वार्षिक १५०० अपांगता भएका व्यक्तिहरूका लागि आवश्यक सहयोग सामग्री तथा अन्य आवश्यक सहायक सामग्री उत्पादन एवं वितरण गर्नुका साथै गुणस्तरीय फिजियोथेरेपी, अकुपेसनल र परामर्श सेवा उपलब्ध गराउँदै आएको छ। सिटी एक्सप्रेस मनी ट्रान्सफरले समाजमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउने हेतुले सामाजिक उत्तरदायित्वात्मन्तर्गत थुप्रै संघसंस्थालाई सहयोग गर्दै आइरहेको छ।

सिटी एक्सप्रेस मनी ट्रान्सफरले रेमिट्यान्स विगत ७७ वर्षदेखि सांसारभरबाट विप्रेषण सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ। हालै सिटी एक्सप्रेस मनी ट्रान्सफरले समाजमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउने हेतुले सामाजिक उत्तरदायित्वात्मन्तर्गत थुप्रै संघसंस्थालाई सहयोग गर्दै आइरहेको छ।

● प्रभु क्यापिटलका ग्राहकलाई मेरिना इम्पेक्समा छुट

प्रभु क्यापिटलका हितग्राही ग्राहकले मेरिना इम्पेक्स एन्ड टेलरिक सेन्टरमा छुट पाउने भएका छन्। क्यापिटलका ग्राहकलाई छुट दिने सम्झौतामा क्यापिटलका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत आशिष गौचन र मेरिना इम्पेक्सका प्रबन्ध निर्देशक मोहनमान जोशीले हस्ताक्षर गरेको हुन्।

सम्झौतामा अनुसार प्रभु क्यापिटलमा हितग्राही खाता खोलेका ग्राहकले मेरिना इम्पेक्सबाट सेवा लिंदा २५ प्रतिशत छुट अफर पाउने जनाइएको छ। यो अफरबाट लाभ लिने प्रभु क्यापिटलमा डिस्प्याट खाता रहेको आधिकारिक प्रमाण तथा आफ्नो आइडी कार्ड प्रस्तुत गर्नुपर्ने जनाइएको छ। यो सुविधा मेरिना इम्पेक्सका बागबाजार, न्युरोड, गाबाल, सामाखुसीमा रहेका चारवटा आउटलेटमार्फत लिन सकिने उल्लेख छ। यो सुविधा दुई वर्षसम्म प्राप्त हुने सम्झौतामा उल्लेख छ।

क्यापिटलका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत गौचनले प्रभु क्यापिटलमा हितग्राही खाता खोलेका ग्राहकका लागि प्रभावकारी रूपमा मर्चेन्ट बैंकिङ सेवा दिनुका अतिरिक्त ग्राहकलाई थप सन्तुष्टि दिन यस प्रकारको व्यावसायिक सम्झौता गरेको बताए।

● भूकम्पपीडितलाई स्ट्र्यान्डर्ड चार्टर्डको १० हजार डलर सहयोग

स्ट्र्यान्डर्ड चार्टर्ड बैंकले जाजरकोट र रुकुमका भूकम्पपीडितलाई सहयोग गर्न ब्रिटिस रेडक्रसलाई १० हजार अमेरिकी डलर सहयोग गर्ने घोषणा गरेको छ। उक्त रकमले रेडक्रस सोसाइटी नेपालमार्फत भूकम्प प्रभावितका लागि प्राथमिक उपचार तथा औषधि उपलब्ध गराउनुका साथै नजिकिंदै गरेको यिसो मौसमलाई ध्यानमा राखेर न्यानो कपडा, दैनिक उपभोग्य वस्तुलगायतका साथन उपलब्ध गराइने बैंकले जनाएको छ।

बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत अनिर्वाण घोष दस्तिवारले भने, 'भूकम्पका कारण पीडित जनताले पाएको दुःखमा हामी पनि उहाँहरूका साथमै छौं, नेपालको एक मात्र अन्तर्राष्ट्रिय बैंक भएको नाताले यस्तो अकल्पनीय घटनामा पीडितको जीविकोपार्जनको सक्षमता सहयोग र साथ दिन चाहन्छौं।'

कपोरेट

● इमाडोलमा सिटिजन्स बैंकको १९०५० शाखा

सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल लिमिटेडले शाखा विस्तार गर्ने क्रममा आफ्नो १९०५० शाखा काठमाडौंको इमाडोलमा सञ्चालनमा ल्याएको छ। यससँगै काठमाडौं उपत्यकामित्र यस बैंकको ३८ वटा शाखा र बागमती प्रदेशमा ५२ वटा शाखा सञ्चालनमा रहेका छन्।

नयाँ शाखा सञ्चालनको अवसरमा यस शाखामा खाता खोल्दा डेबिट कार्ड, भोबाइल बैंकिङ र इन्टरनेट बैंकिङजस्ता सेवाहरूको पहिलो वर्ष निःशुल्क प्राप्त गर्न सकिने बैंकले जनाएको छ। साथै, लकर सुविधा लिंदा लकर अनिवार्य मौज्जातमा २५ प्रतिशत र लकर शुल्कमा ५० प्रतिशत छुट उपलब्ध रहेको छ। यी सुविधा हालसालै खुलेको टेकु शाखामा यसले उपलब्ध रहेको छ।

इमाडोलमा मंगलबार आयोजित एक कार्यक्रमका बीच बैंक सञ्चालक समितिका अध्यक्ष प्रबलजंग पाण्डेले नयाँ शाखाको शुभारम्भ गरेको हुन। कार्यक्रमलाई सन्मोहन गर्दै अध्यक्ष पाण्डेले फ्लॉन्ट बैंकिङ र सुशासनमा कुनै सम्झौता नगरी ग्राहक सेवामा विशेष ध्यान पुऱ्याउने दृढता व्यक्त गरे।

सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल लिमिटेडले देशभरीको आफ्नो एक सय १० वटा शाखा, एक सय ५० वटा एटिएम र १७ वटा शाखारहित बैंकिङ इकाइहरूलाई १६ लाख ७१ हजार ग्राहकलाई बैंकिङ सेवा प्रदान गर्दै आएको छ।

● वेस्टर्न युनियनका एजेन्ट्स्ट्रारा 'दसैंमा १० गुणा' विजेताको नाम सार्वजनिक

वेस्टर्न युनियन मनी ट्रान्सफरक

रनसेल...

दल, सरकारका उच्च तहका कर्मचारी र केही व्यापारीहरूको सहयोग विना सम्भव देखिँदैन। सत्ता गठबन्धनको गत मंगलबार बसेको बैठकले यस प्रकरणमा छानविन गर्ने निर्णय गरेको छ। तर सत्ता गठबन्धनकै सांसदहरूले समेत एनसेल प्रकरणमा प्रधानमन्त्री सहित उनका परिवार र नेपाली काग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा सहितका परिवारको संलग्नता रहेको बताउँदै आएका छन्।

संघीय संसदका स्वतन्त्र सासद अमरेश कुमार सिंहले यस प्रकरणमा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालकी छोरी गांगा दाहाल र काग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाकी श्रीमती सांसद आरजु राणा देउवा र उनका छोराको संलग्नता रहेका बताइसको छन्। सतिशलाल आचार्यको प्रधानमन्त्री दाहालसँग राष्ट्र सम्बन्ध भएको र नेपालका केही उच्च तहका व्यापारी

र उद्योगपतिहरूले समेत आचार्यलाई सहयोग गरेका र उनीहरूले नै सबै चाँजोपाँजो मिलाएको सांसद सिंहले सार्वजनिक रूपमै बोल्दै आएकाले गर्दा दाहाल सरकारले बनाउने भनिएको छानविन समितिले नै प्रधानमन्त्री तुम्री गांगा दाहाल, सांसद आरजु राणा देउवा र उनका छोरासँग बायान लिन सकला ? अहिलेको मुख्य प्रश्न भनेको यही हो।

लिलिता निवास जग्गा काण्डमा सत्ता गठबन्धनले माधव नेपाल र बाबुराम भट्टराईलाई कारबाही गर्न नपर्ने निर्णय गरेजस्तै सरकारबाट गठन गरिने छानविन समितिले समेत दाहाल, राणा र देउवालाई कारबाही गर्नु नपर्ने सुकाव सरकारलाई दिन सक्ने सम्भावना रहेको छ। यो काण्ड सरकारसँग प्रत्यक्ष जोडिएकोले गर्दा यस प्रकरणमा समेत राजनीतिज्ञलाई कारबाहीको नौटकी हुन सक्ने र सत्ता समर्थकहरूलाई उन्मुक्ति दिन सक्ने सम्भावना उत्तिकै बढिरहेको छ।

एनसेलको भूमिका जहिलेसुके विवादास्पद रहेको र त्यसको फाइदा राजनीतिक दलका नेताहरूले उठाउँदै आएका हुनाले यस पटकको शेयर खरिद विक्रिमा पनि छल गर्न खोजको प्रष्ट रूपमै देखिन्छ। ६ अर्ब ६५ करोड (५० मिलियन डलर) मा खरिद विक्रि भएको भनिएको विज्ञिति जारी गरिएपनि यो शेयर कारोबार घटीमा ६६ अर्ब ५० करोड (५०० मिलियन डलरमा) भएको कान्तिमुख दैनिकले मंसिर २० प्रकाशित गरेको समाचारमा उल्लेख गरिएको छ। यस तुलो काण्डमा सरकारी सहयोग र समर्थन त्यसमा पनि बालुवाटार र सिंहदरबारको सहयोग विना असम्भव रहेको जानकारहरूले बताएका छन्। प्रधानमन्त्री दाहालको कोप-२८ मा भाग लिन दुवैई गएका बेला उनीसँग सतिशलाल आचार्यसहितको टोलीले भेट गरेको सूत्रले दबी गरेको छ। के त्यो भेट यही शेयर खरिद विक्रि काण्डसँग त जोडिएको छैन ?

चिनीमा...

चीनी ल्याउने भन्दै जनतालाई भूक्याउन लागि पन्यो। नेपालमा वार्षिक ३ लाख मेट्रिकटन चीनी खपत हुने भएपनि नेपालमा १ लाख ५० हजार मेट्रिकटन मात्र चीनी उत्पादन हुने गरेको छ। सरकारले उत्थु तृष्णकहरूलाई कुनै प्रोत्साहन नगरेको र बेलामा उत्थुको मूल्य निर्धारण नगरिदिने गरेको हुनाले प्रत्येक वर्ष उत्थु किसानहरू घट्दै गएकाले चीनी आयात गर्नुपर्न बाध्यता रहेको छ।

नेपालमा अहिले १० वटा चीनी मिलमा चीनी उत्पादक भएपनि ती सबै चीनी मिलमा चीनी उत्पादक

संघका अध्यक्ष शशीकान्त अग्रवालको शेयर रहेको हुनाले चीनीमा उनेको हैकम चल्ने गरेको र सरकारसँग उनको निकट सञ्चन रहेकै कारण सरकार उनेको फाइदाका लागि निर्णय गर्दै आएको छ।

सरकारले चीनीमा ४० प्रतिशत भन्सार लगाएको हुनाले चीनी आयात गर्न निजी क्षेत्र तयार नहुने र त्यसको फाइदा उठाउँदै अग्रवालको सललाहमा दर्शीको मुख्यमा चीनीको मूल्य १५ बाट बढाएर १ सय १५ रूपैया पुऱ्याइएको भएपनि अहिले बजारमा चीनीको हुनाले चीनीमा चीनी लागि अहिले चीनी १ सय ५० रूपैया प्रतिक्लिमा विक्रि भईरहेको भएपनि उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयका

उच्च तहका कर्मचारीहरू साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन र खाद्य बजार तथा व्यापार कम्पनीले चीनी ल्याउन नसकेको भुक्तको खेती गरिएको छ।

ती उच्च तहका कर्मचारीहरूले दर्शी अधिअव यस तिति दिनमित्रमा जीटुझीमार्फत चीनीको आयात हुन्छ भने तुला तुला डंक पिटिरहेका थिए त्यो डंक जनतालाई भुक्तायात र चीनी मिल मालिकहरूले लुकाएर राखेको चीनीको मूल्य बढाउनका लागि मात्र थियो। सरकारले जीटुझी मार्फत चीनी ल्याउन नसकेपछि अरुलाई दोष लगाएर दाहाल सरकार जनताका नजरमा राष्ट्र बन्कका लागि अहिले साल्ट र व्यापार कम्पनीलाई दोष लगार आपूर्ति पानीमाथिको ओभानु बन्दै जनतालाई ठिगि गरिएको छ।

गर्ने आश्वासन जनतालाई दिएका थिए। तर आजसम्म पानी आउन सकेको छैन भने अफै कति समयभित्रमा मेलम्बीको पानी उपत्यकामा आउँछ भन्न सकिने अवस्था छैन। प्रधानमन्त्री स्पष्टप्रति असन्तुष्ट रहेको उद्घोष गरेपछि उनले आफूले काम गर्न नसकेको स्थीकार गरेका हुनाले नैतिकताका आधारमा राजिनामा दिनुपर्छ। काम गर्न नसकेको प्रधानमन्त्री जनताले चाहेका छैनन्।

प्रधानमन्त्रीले हालै एक सार्वजनिक कार्यक्रममा सरकारका मन्त्री र सचिवहरू अनि कर्मचारीहरूले आफूले दिएको दिनेशन अनुसारका काम गर्न नसकेको भन्दै रस्थायी सरकार भनिने कर्मचारीतन्त्रलाई बदनाम गर्दै उनीहरूलाई गाली गरेका छन्। तपाईं आफै प्रधानमन्त्री हुनुहुन्छ किन काम गर्न नसकेको धारणा के ? यी सबै प्रकरणले गर्दा र नैतिकताको आधारमा तपाईंले राजिनामा दिनु नै उपर्युक्त हुनेछ।

त ? दाहालको एक वर्ष कार्यकालमा तुला तुला भ्रष्टाचारका काण्डहरू सतहमा आएका छन्। उक्त काण्डमा संलग्न भएका भनिएका सत्ता गठबन्धनका नेताहरूलाई कारबाही नै गरिएन। किन त प्रधानमन्त्री ज्यू !

पछिलो समयमा एनसेल काण्ड सार्वजनिक भएको छ उक्त प्रकरणमा तपाईं र तपाईंकी छोरी सहितका केही तपाईं निकट व्यापारी र उद्योगीहरूसमेत संलग्न रहेको समाचारहरू प्रकाशित र प्रसारित हुँदा तपाईंको सरकार र तपाईं मौन किन ? एनसेल काण्डमा राजनीतिक दलका नेताहरू समेत मुहिएका आरोप सांसदहरूले लगाएका छन्। एकपूर्व प्रधानमन्त्रीका छोराले १२ करोड लिएको आरोप सांसदहरूले सिंहले लगाउनु भएको छ। त्यसमा सरकारको धारणा के ? यी सबै प्रकरणले गर्दा र नैतिकताको आधारमा तपाईंले राजिनामा दिनु नै उपर्युक्त हुनेछ।

समेत नतिरी नविकरण दर्ता नगरेका र अहिले तिनै सतिशलाल आचार्यले नै एनसेल खरिद गर्नुले यस प्रकरणमा सरकारकै हात रहेको देखिन्छ।

एनसेल खरिद विक्रिमा नेपालका केही व्यापारी र उद्योगपति सहित सतिशलाल आचार्यले प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल र निजीको छोरीलाई समेत प्रभावमा पारेको अबै रूपैया सरकारलाई तिरुपत्ते रकम मध्येको केही रकम उनीहरूलाई नै नजराना चढाएर एनसेल आचार्य परिवारले खरिद गरेको चर्चा समेत चल थालेको छ। यो प्रकरणमा समेत काग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा र पत्नी आरजु देउवा समेत जोडिएको चर्चा चलेको छ।

एनसेल खरिद विक्रिमा नेपालका केही व्यापारी र उद्योगपति सहित सतिशलाल आचार्यले प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल र निराशा छानेको छ। विहीबार बसेको मन्त्रिपरिषद्ले उनलाई बदुवा, नियुक्तिको निर्णय गरेको सरकारको प्रवक्ता रेखा शर्माले जानकारी दिएकी छन्। त्यसेपारी मन्त्रिपरिषद्ले नेपाली सेनाका उपरथी अशोकराज सिंगलेलाई रथीमा बदुवा गर्न सिफारिस गरेको थियो। रक्षा मन्त्रीले जाझी अड्डाको सिफारिस मन्त्रिपरिषद्ले पेश गरेका हुन्। जाझी अड्डाले मङ्गिसर ८ मा उनलाई बदुवा गर्नेवरे सूचना प्रकाशन गरेको थियो। रथीमा बदुवा भएसँग प्रभुराम शर्माले सिंगले प्रधान सेनापति हुने निश्चित भएको छ।

सुविधा पाइसकेका बाटाएर आफूलो दायित्व र कर्तव्यबाट च्यूटै गएको छ। पुष्पकमल दाहाल नेतृत्वको सरकारले गरेका काम कारबाहीका बारेमा जनतामा चरम निराशा छानेको गर्दा जनता सडकमा आउन बाध्य भएका छन्। सडकमा आएका जनतालाई सत्ताको दुरुपयोग गर्दा गर्ने अधिकारी समेत आवश्यक सेवा सुविधा पाउन सकेका छैनन्। एउटा प्रश्नहरूमा भएको छ। यसको अधिकारी दुरुपयोग गर्दा गर्ने अधिकारी समेत आवश्यक सेवा सुविधा पाउन सकेका छैनन्। जाझी थेग्न नसकेका वर्तमान ज्यान युमाइसकेका अवस्थामा सरकारले भएको प्रिडित रहेको छ।

सुविधा पाइसकेका बाटाएर आफूलो दायित्व र कर्तव्यबाट च्यूटै गएको छ। पुष्पकमल दाहाल नेतृत्वको सरकारले गरेका काम कारबाहीका बारेमा जनतामा चरम निराशा छानेको गर्दा जनता सडकमा आउन बाध्य भएका छन्। सडकमा आएका जनतालाई सत्ताको दुरुपयोग गर्दा गर्ने अधिकारी समेत आवश्यक सेवा सुविधा पाउन सकेका छैनन्। एउटा प्रश्नहरूमा भएको छ। यसको अधिकारी दुरुपयोग गर्दा गर्ने अधिकारी समेत आवश्यक सेवा सुविधा पाउन सकेका छैनन्। जाझी थेग्न नसकेका वर्तमान ज्यान युमाइसकेका अवस्थामा सरकारले भएको प्रिडित रहेको छ।

सुविधा पाइसकेका बाटाएर आफूलो दायित्व र कर्तव्यबाट च्यूटै गएको छ। पुष्पकमल दाहाल नेतृत्वको सरकारले गर